

DARBININKAS

Vol. LXII, Nr. 15
Balandis-April 21, 1978

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Nors prez. Carter ir atidėjo neutroninės bombos gamybą, tačiau iš Sov. S-gos spaudos atrodo, kad ji jokių nuolaidų dėl to nedarys.

Valst. sekr. Cyrus R. Vance išvyko į Tanzaniją ir Rodeziją, kur tarsis Rodezijos tolimesnės ateities reikalais, ir į Sov. S-gą, kur bandys derėtis dėl strat. ginklų apribojimo sutarties ir Sov. S-gos įsikišimo į Afrikos valstybių reikalus.

Europos bendrosios rinkos valstybės sutarė sudaryti savo ūkinio atsigavimo planą, nepriklausantį nuo nuolat besikeičiančios JAV dolerio vertės.

JAV karo aviacijos gen. Robert J. Dixon pareiškė, kad JAV karo aviacijos taktinės pajėgos negali laimėti galimo karo prieš Sov. S-gos sumodernintą aviaciją.

Somalijos vyriausybė numalšino dalies karininkų bandymą nuversti prez. Mohammed Siad Barre vyriausybę. Perversmo metu žuvo 20 ir buvo sužeista 34 žmonės. Perversmo vadai esą suimti.

Filipinuose vyko daliniai parlamento rinkimai, tačiau jų rezultatai iki šiol nepaskelbti. Opozicinės partijos tvirtina, kad rinkimai buvę suklustoti. Dėl to ten įvyko ir demonstracijų, kurių metu apie 600 žmonių buvo reštuota.

Sov. S-gos prez. Brežnevas lankė Kinijos pasienio sritis, stebėjo ten vykusius kariuomenės pratimus ir ragino pramonės vadovus kovoti už gamybos padidinimą.

JT generalinis pasekretoris politiniam ir saugumo reikalams Arkady N. Ševčenko, nesutikdamas su Sov. S-gos politika, atsisakė grįžti į Maskvą, bet pabėgėlio teisių iš JAV iki šiol nėra paprašę. Nors, būdamas JT tar-nautoju, jis iš tikrųjų Sov. S-gos malonės neturėtų priklausyti, tačiau savo postą jis turės užleisti kitam Sov. S-gos piliečiui.

Nors sovietų konsulato pareigūnam buvo leista kalbėtis su atsisakiusiu į Maskvą grįžti Ševčenko, tačiau Sov. S-ga tvirtina, kad FBI neleidžia jam grįžti.

Valst. sekr. Cyrus R. Vance pareiškė, kad JAV pasirašys su Sov. S-ga tik tokią strateginių ginklų apribojimo sutartį, kuri sustiprintų JAV saugumą.

Libano sostinėj Beirute įvyko ginkluotų susirėmimų tarp krikščionių ir mahometonų. Turėjo įsikišti ir Sirijos paliaubų priežiūros daliniai.

Austrija, Italija, Šveicarija ir V. Vokietija sutarė sudaryti bendrą tarpusavio susižinojimo sistemą kovai su besireiškiančiais teroristais.

Izraelio kariuomenė paėmė iš pietinio Libano palestiniečių ir tokių Sov. S-gos gamybos ginklų, kurių anksčiau Art. Rytuose nėra buvę.

Sudano vyriausybė ir opozicinės grupės sutarė baigti nuo 1976 tarp jų buvusius gincus ir kovas. Opozicinės grupės pažadėjo jų turimus ginklus perduoti kariuomenei.

Indonezija pažadėjo iki kitų metų pabaigos paleisti daugumą politinių kalinių.

Argentinos kairieji teroristai nužudė ūkinio koordinavimo pasekretorį Miguel Tobias Padilla.

JAV sutarė su Mikronezija dėl salų valdymosi būklės. Pagal susitarimą Mikronezijai bus suteikta visiška autonomija ir ji galės pati tvarkyti ir užsienio politikos reikalus. JAV rūpinasis tik salų saugumu ir gynyba.

NUTEISTAS BALYS GAJAUSKAS

Nuteistas 10 metų kalėjimo ir 5 ištėmimo

Vilniuje balandžio 14 nuteistas politinis kalinys Balys Gajauskas. Jis nuteistas 10 metų kalėjimo ir 5 metus ištėmimo. Teismas prasidėjo balandžio 11. Jis vyko prie uždary durų, įleido tik motiną ir sužieduotinę.

Politinis kalinys Balys Gajauskas jau buvo atsėdėjęs sovietiniuose kalėjimuose 25 metus. Buvo grįžęs ir gyveno Kaune. Bet saugumas jo nepaliko ramybėje. Nuolat jis buvo sekamas, nuolat jo bute buvo daromos kratos. Tokia krata, suminėta Liet. Kat. Bažnyčios Kronikoje, buvo 1974 gruodžio 23 rytą. Saugumiečiai, įsiveržę į jo butą, darbavosi visą dieną. Jo motina, vos pamačiusi saugumiečius, apalpo ir buvo nuvežta į ligoninę. Kratos metu be religinės literatūros, paimta 135 politinių

Balys Gajauskas

kalinių sąrašas ir pinigai. Saugumiečių nuomone, pas jį rasti pinigai buvo skirti politiniam ka-

liniam remti. Tada Gajauskas buvo nugabentas į Vilniaus saugumą ir ten tardytas 3 dienas.

1977 balandžio 20 jis buvo pakviestas į saugumą, kaip liudininkas Liet. Kat. Bažnyčios Kronikos byloje. Iš saugumo jis nebebuvo išleistas. Tada buvo pradėtos įvairios kratos. Kaune iškratyti Onos Grigaliūnienės ir Leonardo Saviskio butai. Kratos metu paimta vertinga istorinė medžiaga iš partizaninio judėjimo 1944-52 metais. Į Saugumo rankas pateko Bendro Demokratinio pasipriešinimo sąjūdžio, Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio ir Vanagų štabo dokumentai.

Balys Gajauskas buvo kaltinamas turėjęs ryšio su Solženicyno fondu ir Lietuvos partizanų archyvu, kad rengęs antitarybinę veiklą.

Balys Gajauskas yra palaužtos sveikatos, tad šią bausmę vargu ar galės atlaikyti.

Mirė prof. Jonas Puzinas

Chicagoje balandžio 14, penktadienį, dirbdamas savo darže, mirė prof. Jonas Puzinas, ištiktas širdies priepuolio.

Velionis buvo gimęs 1905 spalio 1 Svaronių viensėdyje, Deltuvos vlsč., Ukmergės apskrityje. Ukmergės gimnaziją baigė 1925. Tais pačiais metais įstojo į Lietuvos Universiteto humanitarinių mokslų fakultetą. Studijavo lyginamąjį kalbų mokslą, lietuvių kalbą ir literatūrą. Trūkstant proistorikų, 1930 Švietimo Ministerija pasiuntė jį studijuoti į Heidelbergą, į Vokietiją. Ten studijavo proistorę, lyginamąjį kalbų mokslą ir klasikinę archeologiją. 1934 gavo daktaro laipsnį už disertaciją apie Lietuvos proistorę.

Nuo 1934 pradėjo dėstyti humanitarinių mokslų fakultete,

drauge dirbo ir Vytauto Didžiojo Kultūros Muziejuje. Nuo 1941 iki 1944 buvo humanitarinių mokslų fakulteto dekanu Vil-

niuje. Profesoriavo Pabaltijo universitete Hamburge. Atvykęs į Ameriką, apsigyveno Philadelphiaje ir čia reikėsi pozityvia veikla,ėjo įvairias pareigas Lietuvių Bendruomenėje, nuo 1954 redagavo Lietuvių Enciklopediją. Iš Philadelphiajos į Chicagą išsikėlė 1974, nes ten gyveno jo sūnus ir dukra.

Prof. dr. Jonas Puzinas daug rašė Lietuvos proistorės, archeologijos klausimais, atliko visą eilę tyrinėjimų. Buvo labai malonus ir sugyvenamas žmogus. Su jo mirtimi lietuvių tauta neteko žymaus mokslininko ir kultūrininko.

Prof. dr. Jonas Puzinas

To pasėkoje atsinaujino skausmai krūtineje, atsirado silpnumas, pajutau deginimą ir stiprius skausmus skrandyje, ypač, kai po valgio tenka dirbti sunkų darbą, kuris reikalauja staigių judesių ir įtampos. Prieš darbą lėptiūvėje negaluočiau vidurių užkietėjimu, o dabar kartu su skausmais skrandyje prasidėjo viduriavimas. Bet koks maistas iššaukia skrandžio skausmus, o kai kurio maisto visai negaliu valgyti.

Ryšium su nurodytais ligos simptomais prašau jus paskirti man kokias nors gydymo priemones.

V. Kavaliūnas
1977 balandžio 18

Komentaras. Jokios gydymo priemonės nebuvo paskirtos. Kavaliūnas negavo nei gydymo, nei dietos. Gegužės 8 jis parašė kitą pareiškimą.

Politinio kalinio Vytauto Kavaliūno pareiškimas TSRS generaliniam prokurorui

Prieš 24 metus buvau atvežtas iš Lietuvos į Rusiją ir uždarytas į lagerį, skirtą politiniams kaliniams, nors iki tol niekuomet Rusijos nebuvau matęs ir jokios skriaudos Rusijai nesu padaręs. Per 24 metus konclageryje praradau sveikatą, pradėjau jausti skausmus širdies ir skrandžio srityse, bet neatidėliotinas gydymas man nebuvo suteiktas, kadangi zeko gydymas priklausė nuo lagerio gydytojų, bet nuo majoro Fiodorovo režimo. Taip, pavyzdžiui, š.m. kovo 31 gydytojas iškviėt mane tyrimams, bet majoras Fiodorovas man neleido įeiti pas gydytoją ir iškart pasiuntė sunkiems

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Kovo 24 Panevėžio Dramos teatre iškilmingai paminėta Panevėžio gimnazijos įkūrimo 250 metų sukaktis. Dabar ši seniausia to miesto gimnazija pavadinta Juozo Balčikonio vidurinė mokykla. Iškilnėse paminėta, kad šią gimnaziją yra baigęs žymusis architektas L. Stuoka-Gucevičius, kad šioje gimnazijoje mokytojavo J. Jablonskis, J. Balčikonis, G. Petkevičaitė-Bitė, J. Lindė-Dobilas. Paminėta, kad ši gimnazija yra Lietuvai davusi daug žymių žmonių. Tačiau neatpažįstamai ji išaugusi "tarybinėje santvarkoje".

— Sovietų Sąjungoje labai reklamuojama Justino Marcinkevičiaus drama-poema "Mindaugas". Ją, išverstą į uzbekų kalbą, vaidina Uzbekijos teatras. Ji išleista Maskvoje anglų kalba knygoje "Devynios šiuolaikinės tarybinės pjesės".

— Garbės vardai suteikti Akademinio operos ir baletu vyriausiajam dirigentui Jonui Dainiui Aleksai, Akademinio dramos teatro aktoriams Juozui Rygertui ir Tomui Vaisietai, Jaunimo teatro aktorei Eugenijai Pleškytei.

— Rygos kino studijos pagamintame filme "Vyras pačiame žydėjime" pagrindinius vaidmenis vaidina Vilniaus akademinio dramos teatro aktoriai Vaiva Mainelytė ir Vytautas Tomkus.

— Lietuvos Respublikinėje bibliotekoje Vilniuje kovo pabaigoje atidaryta Rytų Vokietijos knygų paroda. Dalyvauja apie 50 leidyklų su 2000 leidinių. Išstytos ir iš lietuvių kalbos ir vokiečių k. verstos knygos (apie 30 leidinių). Vokiečiai sugeba knygas gražiai išleisti.

— Spaudoje rašoma, kad intensyviai plečiami Lietuvos draugystės ryšiai su Lenkija. Neseniai Lenkijoje lankėsi Lietuvos komunistų partijos užsienio ryšių skyriaus vedėjas F. Strumilas. Partiniai, ekonominiai, kultūriniai bei sportiniai ryšiai būsią ypač plečiami su Balstogės, Lomžos ir Suvalkų vaivadijomis. Neseniai Seinuose su lenkų veikėjais buvo susitikę Alytaus, Marijampolės (Kapsuko), Trakų, Prienų, Lazdijų, Kauno, Vilkaviškio, Šakių, Varėnos rajonų pirmieji sekretoriai ir vykdomybių komitetų pirmininkai.

— Štai po ranka jau turiu dviejų tomų veikalą TARYBŲ LIETUVOS RAŠYTOJAI — autobiografijų rinktinė, apimanti 202 autorių, turinti 1120 puslapių, papuošta kiekvieno autoriaus foto nuotrauka. Rinktinę sudarė A. Mickienė ir A. Paraščiakas, redagavo Juozas Baltušis (pirm.), Jonas Lankutis ir Alfonsas Maldonis. Tarybiniais rašytojais paskelbti beveik visi 1944 į Vakarus nepasitraukę Lietuvos rašytojai: Marija Lastauskienė, Bronė Buivydytė, Sofija Čiurlionienė, Antanas Vienuolis, Butky Juzė, Jovaras-Kriksčiūnas, Adomas Lastas, Karolis Vairas-Račkauskas, Petras Vaičiūnas, V. Mykolaitis-Putinas, Balys Sruoga, Marcelinas Šikšnyš, Stasys Kapnys, Kazys Boruta, Kazys Jakubėnas. Į rašytojus įjungti ir tokie istorijos falsifikuotojai, kaip Romas Šarmai-

darbams į lėptiūvę. Š.m. balandžio 18 parašiau pareiškimą lagerio viršininkui, prašydamas neišsiskaičiuoti mano pinigų už maistą, kurio nenaudoju, o tuo pačiu negaliu gauti man reikiamo maisto. Kadangi maitinimo klausimus sprendžia ne gydytojas, bet majoras Fiodorovas, o paminėti klausimai man yra gyvybiškai svarbūs, prašau Generalinį Prokurorą leisti Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus atstovui apsilankyti mūsų lageryje ir, konstatavus esamą padėtį, nustatyti sergantiems kaliniams reikiamą gydymą.

V. Kavaliūnas
1977 gegužės 8

darbams į lėptiūvę. Š.m. balandžio 18 parašiau pareiškimą lagerio viršininkui, prašydamas neišsiskaičiuoti mano pinigų už maistą, kurio nenaudoju, o tuo pačiu negaliu gauti man reikiamo maisto. Kadangi maitinimo klausimus sprendžia ne gydytojas, bet majoras Fiodorovas, o paminėti klausimai man yra gyvybiškai svarbūs, prašau Generalinį Prokurorą leisti Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus atstovui apsilankyti mūsų lageryje ir, konstatavus esamą padėtį, nustatyti sergantiems kaliniams reikiamą gydymą.

V. Kavaliūnas
1977 gegužės 8

— Kovo pabaigoje Vilniaus Filharmonijos salėje koncertavo New Yorko kamerinis orkestras "Pro arte", su gastrolemis lankęsis ir kituose Sovietijos miestuose. Orkestro vadovu R. Adlerio nuotrauka kartu su Filharmonijos vadovu R. Žigaičiu ir Vilniaus konservatorijos rektorium J. Karnavičium buvo rodoma spaudoje.

— Lietuvių Dailininkų sąjungos partinė organizacija jau sudarė "dailės dienų" programą. Šiais metais "dailės dienos" įvyks balandžio mėnesį Alytuje.

— Kompozitorių sąjungos perklausoje kritikai susipažino su naujais kompozitorių kūriniais: J. Juozapavičiaus "Afrodite" obojui solo ir A. Rekašiaus "Paradoksis" pučiamiesiems ir mušamiesiems.

— Okupuotos Lietuvos spaudoje tik kukliai paminėta architektų Vytauto Landsbergio-Zemkalnio (gim. 1893 kovo 10) 85-erių metų amžiaus sukaiktis. Architektas nuo bolševikų buvo pasitraukęs 1944 į Vokietiją, vėliau gyveno Australijoje, 1959 grįžo į okupuotą Lietuvą, buvo apgyvendintas Vilniuje ir gavo darbą savo specialybėje.

— Juozas Ziugžda. Vietos nepagailėta ir propagandiniais rašėjoms Vytautui Radaičiui, Jonui Ragauskui, Aldonai Kazanavičienei, Linui Valbasiui. Į lietuvių rašytojų eiles įjungti ir nė vienos lietuviškos knygelės neparašę rusai kolonistai: Povilas Celbakas, Igoris Kašnickis, Jurijus Kobrinas, Georgijus Metelskis, Leonidas Vaisbergas, Konstantinas Vorobjovas.

Autobiografijų ilgis labai nevienodas: didelė duoklė atiduota P. Cvirkai, S. Neriai (net su įvairių žmonių atsiminimais), A. Kazanavičienei, Justo Paleckio savigyrai. Kuklesnių rašytojų autobiografijos sutelpa dažnai į du, net į vieną puslapį. Didžiausias autobiografijų trūkumas yra, kad dažniausiai duodama tik gimimo data (net tikslesnės gimimo vietos nepažymint). Retas autorius pamini išeitį į mokslo ir mokslo metus. Galime pasidžiaugti dalykinėmis V. Mykolaičio-Putino, P. Vaičiūno, J. Paukštelio, J. Grušo autobiografijomis. Tačiau daugumos autorių pasisakymuose yra filosofinių svaigiojimų (E. Mieželaitis, V. Radaitis, V. Reimeris).

Atrodo, kad išleisti naują lietuvių rašytojų biografių rinktinę jau buvo pribrendęs reikalas, nes 1967 išleista knyga "Tarybų Lietuvos rašytojai" jau buvo kiek senstėjęs, reikalinga papildymų, o 1975 išleistas "Tarybų Lietuvos rašytojų biografinis žodynas" yra pilnas klaidų ir netikslumų. Tačiau naujoji rinktinė turi daug daugiau trūkumų, negu anos abi knygos. Pirmiausia, daugumas autobiografijų šioje knygoje tėra įdomūs beletristiniai skaitymėliai, papuošti savigyra ir dejonėmis apie vargingą jaunystę "buožių prie-spaudoje ir buržuazinėje santvarkoje". Antra, literatūros istorikui ši rinktinė bus mažai naudinga, nes joje nėra reikalingų biografinių datų ir tikslesnės kūrybinės bibliografijos. Anos abiejose knygose tai buvo. Trečia, net ne visi lietuvių rašytojų sąjungos nariai yra patekę į šią rinktinę (nėra dramos kritiko A.R. Samulionio, kritiko A. Gusciaus, literatūros istoriko L. Gineičio, seniau mirusio literatūros istoriko J. Lebedžio, V. V. Zaborskaitės, I. Kostkevičiūtės, kritiko ir poeto A. Masionio, kritikės R. Mikšytės ir daugelio jaunųjų). Taigi į naująją autobiografijų rinktinę reikia žiūrėti kaip į įdomių pasiskaitymų knygą, bet ne kaip į mokslo veikalą.

— Kovo pradžioje Panevėžio Dailės parodų rūmuose atidaryta japonų vaikų piešinių paroda. Išstatyta per 80 įvairios grafikos technikos rodomų, sukurtų Tokijo, Sidzuku ir Simidzu miestų mokinių.

— Kovo pabaigoje Vilniaus Filharmonijos salėje koncertavo New Yorko kamerinis orkestras "Pro arte", su gastrolemis lankęsis ir kituose Sovietijos miestuose. Orkestro vadovu R. Adlerio nuotrauka kartu su Filharmonijos vadovu R. Žigaičiu ir Vilniaus konservatorijos rektorium J. Karnavičium buvo rodoma spaudoje.

— Lietuvių Dailininkų sąjungos partinė organizacija jau sudarė "dailės dienų" programą. Šiais metais "dailės dienos" įvyks balandžio mėnesį Alytuje.

— Kompozitorių sąjungos perklausoje kritikai susipažino su naujais kompozitorių kūriniais: J. Juozapavičiaus "Afrodite" obojui solo ir A. Rekašiaus "Paradoksis" pučiamiesiems ir mušamiesiems.

— Okupuotos Lietuvos spaudoje tik kukliai paminėta architektų Vytauto Landsbergio-Zemkalnio (gim. 1893 kovo 10) 85-erių metų amžiaus sukaiktis. Architektas nuo bolševikų buvo pasitraukęs 1944 į Vokietiją, vėliau gyveno Australijoje, 1959 grįžo į okupuotą Lietuvą, buvo apgyvendintas Vilniuje ir gavo darbą savo specialybėje.

Pr. N.

SVARSTYMAI, PRANEŠIMAI IR NUTARIMAI

JAV LB krašto valdybos posėdis

Philadelphijoj kovo 20 vykusiam JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos posėdy pagrindinis svarstytas klausimas buvo JAV LB ir Altos santykių išlyginimas. Klausimą referuojąs pirm. Alg. Gečys painformavo apie jo š.m. sausio 29 turėtą pasitarimą su Altos visuomeninių reikalų komisijos pirm. dr. L. Kriaučeliūnu. Pasitarimo būta informacinio pobūdžio, neoficialaus, jokių įsipareigojimų ar pasižadėjimų nedarant. Pasiąskinta rūpimais klausimais, paanalizuotos galimybės surasti bendrą kalbą. JAV LB krašto valdyba dar vis nėra sulaukusi atsakymo iš Altos į 1977 lapkričio 7 laiške pakartotą kvietimą pradėti vykdomųjų organų pasitarimus dėl santykių išlyginimo.

Posėdžio dalyviai buvo supažindinti su adv. V. Bylaičio krašto valdybos vicepirm. M. Jakaičiui rašytu laišku, kuriame jis formaliai paneigė bendruomeninių anarchistų skleidžiamą melą, kad jie Illinois valdiniam teisme laimėję pripažinimą. Adv. Bylaičio teigimu, "Naujieiose šiuo klausimu paskelbti straipsniai savo teigimuose yra

melagingi. 'Reorgai' nėra pasiekę bet kokių laimėjimų".

Posėdy svarstyta Washington, D.C., Vasario 16-osios minėjimo metu JAV atstovų rūmų nario kongr. Newton I. Steers Jr. pasakyta pagrindinė kalba, kur pakartotinai reikė savo įsitikinimą, kad Lietuva savo nepriklausomybės niekada neatgaus.

Šį savo įsitikinimą jis išreiškė akivaizdoj minėjimo prezidiumo, kuriame buvo Lietuvos atstovas Washington dr. St. Bačkis, 1941 Lietuvos laikinosios vyriausybės ministeris pirmininkas plk. K. Škirpa, valstybės departamentu Pabaltijo valstybių skyriaus viršininkas T. Gerth, latvių, estų ir lietuvių organizacijų atstovai. JAV LB krašto valdyba, apgailestaudama, kad minėjimui vadovavęs LB apylinkės pirmininkas nesusivokė nuo tokių kongresmano pasisakymų minėjimo metu viešai atsiriboti, įgaliojo JAV LB ryšininką Washington Alg. Gurecką kongresmanui Steers pasiųsti protesto laišką. Tai buvo ir įvykdyta. Kongr. Steers š.m. kovo 10 laišku atsiprašė už užgaunančius pareiškimus, iškeldamas savo pagarbą lietuvių tautai ir jos laisvės siekimam. Prie laiško prijungė Congressional Record kovo 1 išspausdintą pareiškimą, kuris dar kartą pademonstruoja svarbą į panašius mum nenaudingus pareiškimus skubiai reaguoti. Posėdžio metu reikšta nuomonė, kad panašiu atveju tiksliausia vis dėlto būtų reaguoti vietoj, pačio minėjimo ar susirinkimo metu.

Vykd. vicepirm. B. Raugas informavo apie š.m. gegužės 20 New York šaukiamą rytinio pakraščio LB darbuotojų suvažiavimą. Suvažiavimą, kuris įvyks Kultūros Židiny, globoti sutiko New Yorko LB apygardos valdyba, pirmininkaujama Aleksandro Vakselio. Taip pat nutarta artimoj ateity Bostone suruošti LB visuomeninių-politinių studijų dienas. Jos tęstųsi dvi dienas. Dėl talpos jų rengime bus kreipiamasi į Bostono LB apylinkės pirm. Ant. Matjošką ir krašto valdybos vicepirm. dr. A. Budreckį. Paskaitininkais bus kviečiami akademiniam ir visuomeniniam gyvenime besireiškia asmenys.

Posėdy susipažinta su A. Vakselio pirmininkaujamo Pasaulio Lietuvių Dienų JAV-ese komiteto sudėtim, pradine veikla ir ateities planais. Reikštas pasitenkinimas, kad komitete esama asmenų, sėkmingai besireiškiančių įvairių organizacijų ir politinių sąjūdžių veikloj. Tai geriausias įrodymas, kad PLD Toronte bus didelė, visus jungianti lietuvių puoselėjimo ir jai angažavimosi šventė. PLD JAV-ese komiteto pagrindinių uždavinių yra sutelkimas Amerikos lietuvių tarpe \$50,000 sumos, kuri yra reikalinga sumažinti numatytam deficitui ir pagelbėti atvykti į Torontą sportininkam iš tolimosios Australijos ir nepasiturinčios Pietų Amerikos. JAV LB krašto valdyba yra įsipareigojusi kreiptis į LB vienetus su prašymu, lietuviško solidarumo vardan, talkinti minimą sumą telkiant.

LB krašto valdybą yra pasiekęs formalus kreipimasis, kuriuo prašoma paaiškinti, ar LB Centrinės apylinkės valdybos nariai, kurių pareiga yra telkti į LB gretas toliau nuo lietuviškų kolonijų gyvenančius tautiečius, gali taip pat priklausyti prie savo gyvenamųjų vietovių apylinkių ir eiti pareigas jų vadovybėj. Nutarta kreiptis į JAV LB garbės teismą, jį prašant suteikti šiuo klausimu LB įstatų interpretaciją.

Vicepirm. F. Andriūnas pateikė galutinius LB mėnesio (rugėsio) aukų vajeaus davinius. Krašto valdyba iš bendruomeninių vienetų yra gavusi \$4,002 sumą. Apylinkėm turint teisę vietos veiklai pasilaikyti pusę sutelktų lėšų, galima spręsti, kad vajeaus metu buvo sutelkta \$8,000 suma. Tai daugiau negu dvigubai didesnė suma už pereinamais metais sutelktąją. Gautoji parama paskirstyta šiaip: lituanistinių mokyklų parėmimui per švietimo tarybą — \$3,000, kultūros tarybai — \$1,000. Atsidėkojant spaudai, reklamavusiai LB mėnesio vajeų, jai paskirta \$250 parama.

Posėdy nutarta finansiškai paremti Bridges žiniaraščio leidimą (\$500), Tautinių Šokių Institutą (\$500), JAV Jaunimo Sąjungą (\$750), Liet. vyčių Lietuvos reikalų komisijos leidžiamą biuletinį (\$100). Lietuvių Enciklopedijos leidykla, baigianti angliškios enciklopedijos leidimą, pasveikinta su \$100 čekiu.

Vicepirm. R. Česonis pranešė apie LB kultūros tarybos nutarimą LB Inf.

LAIŠKAS ATSISKYRĖLIUI

Šiomet Vasario 16-osios vajeaus vyksta sėkmingai. Tiesia, apie trečdalis apylinkių nėra dar atsiskaičiusios. Tačiau labai malonu, jog daugumas atsiskaičiusių apylinkių šiomet aukų rinkime buvo sėkmingesnės negu pernai. Net yra vilties, jog šių metų Vasario 16-osios vajeaus bus sėkmingesnis už praeitų metų vajeų.

Šio vajeaus metu mane pasiekė laiškas, kurio siuntėjas rašo, jog norėtų prisidėti prie Lietuvių Bendruomenės atliekamų darbų su auka, bet, kadangi gyvena toli nuo Bendruomenės apylinkių ir nežino, ar visos apylinkės ruošiasi rinkti aukas, tai turi sunkumų nežinodamas, kur

rimą šiais metais spaudos vajeų pravesti rugsėjo mėnesį. LB mėnesio metu. Data nukelta nenorint spaudos vajeų vykdyti tuo pat metu, kada vyksta Pasaulio Lietuvių Dienų vajeaus. Prisibijota, kad tuo pačiu metu vykdomi vajeai gali vienas kitam pakenkti.

Š.m. vasario 28-29 Washington sušauktų valstybės departamento konferencijoj žmogaus teisių klausimu JAV LB-nei atstovavo A. Gečys, Alg. Gureckas, Dalia Jakienė ir Aušra Zerr.

Svarstyta LB leidžiamų leidinių svetimomis kalbomis dabartinė padėtis. Pranešta, kad "Violations of Human Rights..." 1977 metų raportas ir dr. T. Reimeikio "Dissent in Lithuania" veikalas yra renkami spaustuvėj. Jiem dar yra reikalingi kai kurie redakciniai papildymai. Posėdžio metu buvo patvirtinta su dr. B. Kaslu pasirašyta sutartis veikalo prancūzų kalba apie Lietuvą išleidimo reikalui. Dr. Kaslui pageidaujant, bus sudaryta komisija atrinkimui į veikalo dėtinų dokumentų. Iš Prancūzų joj esančios leidyklos jau yra gautas pasiūlymas veiklą išleisti.

Posėdžio dalyviai pritarė siūlymui, kad visuomenei būtų paruoštas pareiškimas (position paper), kuriame būtų išdėstytos LB pažiūros išsivijai rūpimais klausimais. B. Raugas paprašytas sustatyti pareiškimui gaires.

Posėdžiui pirmininkavo Alg. Gečys, sekretoriavo Br. Vaskaistis.

LB Inf.

auką pasiųsti. Kadangi tokių atsiskyrėlių yra daugiau, tad būtų gerai, kad spaudoj būtų skelbiama, kur siųsti aukas.

Be abejo, Lietuvių Bendruomenė stengiasi kiekvieną tautietį pasiekti. Gyvenantieji toli nuo jos apylinkių kviečiami įsijungti į Centrinę apylinkę, kurios pirmininkas yra Jonas Urbonas, 1418 W. Elmwood Ave., Clawson, Mich. 48017. Be to, aukas galima siųsti ir tiesiog LB krašto valdybai, 155 Greenwood Ave., Wyncote, Pa. 19095. Aukos priimamos ir kitiem veiksniam.

Nė vienas tautietis neturi likti už Lietuvių Bendruomenės ribų. F. Andriūnas

Antisovietinis
filmas
Kinijoje

"Sovetskaja Kultura" rašo: "Pirmosiomis naujųjų metų dienomis Kinijos Liaudies Respublikos kino teatrų ekranuose pasirodė aršus antisovietinis filmas "Lokio pėdsakai". Filmą pasakoja apie kažkokius "užsienio diplomatus — šnipus", bandančius su bendrininkų kinų pagalba pagrobti karinių objektų planus. Režisierių sumanymu, visos filmo turinys turi nuteikti žiūrovą, kad kalbama apie SSSR atstovus. Apie tai, pavyzdžiui, byloja filmo personažų frazės — esą Sovietų Sąjunga "sustiprinusi ardomąją veiklą prieš Kinijos Liaudies Respubliką". Filme įmontuoti epizodai, vaizduojan-

tys "rusų kazokų žvėriškumą". Paamūrėj gyvenusių kinų atžvilgiu. Jie atspindiviaus charakteringiausių Pekingo antisovietinės propagandos momentų — Rusijos ir Kinijos santykių istorijos falsifikavimą. Tuo kurstoma nacionalinė neapykanta sovietinei liaudžiai."

Rašoma, kad Kinijos propaganda plačiai reklamuoja naują antisovietinį filmą. Jį jau du kartus demonstravo per televiziją. Be to, KLR valdžia organizavo specialią filmo peržiūrą Pekinge akredituotiem užsienio diplomatom. Laikraštis "Zenmin Zibao" išspausdino recenziją apie filmą "Lokio pėdsakai". Joj rašoma, kad juosta filmuota "istoriniame fone", kad ji vaizdžiai pasakoja žmonėm apie priešų ketinimus užgrobti jų žemę. Filmą tapo viena pagrindinių dabartinės KLR vadovybės propagandinių medžiagų, nukreiptų prieš Sovietų Sąjungą. (Elta)

— Australijos Lietuvių Bendruomenės Melbourne apylinkė Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 60 metų sukakties proga surengė priėmimą žymesniem australam ir užsieniečiam svečiam. Svečių tarpe buvo ir Melbourne arkivyskupas Little, Australijos federalinės valdžios atstovai, parlamento nariai, užsienio kraštų konsulai, miesto valdybos nariai.

— Prisikėlimo lietuvių parapijos, Toronte, Ont., kredito kooperatyvas per 1977 metus lietuviškos veiklos vienetam paaukavo 9,215 dol.

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageidaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiad. ir penktad. nuo 12 iki 6 val. Šeštad. nuo 10 val. iki 4 val. Kitomis dienomis — susitarus. Tel. 296-5250. Namų tel. 268-1594. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų vakarais (516) 757-4296. Antrad. 2-8 val. vak., šeštad. 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, New ark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Elizabeth office: 216 Palmer St. (Bet. 2nd and 3rd Aves), telef. 353-2999. Paruošiamas garbingos laido tuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos kopyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laido tuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermininės bet kurio miesto daly.

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos, Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventės, vestuvės bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvius. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 bloki nuo Woodhaven Blvd.).

SPARTA — Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. S. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radio aparatų taisymo krautuvej, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvej ir kviečia visus apylinkės lietuvius į patarnavimais pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y. 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

DALĖ POVLIAUSKAITĖ-SELLEI, sav., "Friendly Spirits Wines & Liquors", 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4808. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, mažais ir dideliais kiekiais įvairiom progom. Nuolaidos daromos pagal imamą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalui esant pristatoma į namus be atskiro atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7 v.v. 97.9 FM bangomis. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 v.v. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountaintside, N.J. 07092. Tel. 201 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

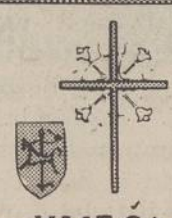
ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150

TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

1978 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

(Išvykimo datos)

1 savaitė:

2 savaitėms:

Balandžio 16, 25, 29
Gegužės 4, 5, 9
Rugsėjo 17, 22

Gegužės 18, 28
Birželio 11, 19
Liepos 2, 16, 17
Rugpjūčio 3, 18
Gruodžio 19, 22

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE

2129 KNAPP ST.
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL. (212) 769-3300

Valstybės departamento sušauktų konferencijoj Valstybės psekretoris Warren Christopher JAV visuomeninių organizacijų atstovus informuoja Belgrado konferencijos klausimais. Antroji (pirmoji eilėje nuo centro) JAV LB Visuomeninių Reikalų Tarybos pirmininkė Aušra Mačiulaitytė-Zerr. Valst. dept. nuotrauka

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Redakcija (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y. 11207 Administr. (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metams \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nužiūra •
Pavarde, pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Maldos diena

A.L.R.K. Moterų Sąjungos centro valdyba, kuri yra Worcester, Mass., suorganizavo nepaprastą įvykį — maldos dieną už arkivyskupą Jurgį Matulaitį, suorganizavo labai plačiu mastu. Ta diena bus per šv. Jurgį — balandžio 23.

Ta maldos diena plečiama ir už lietuvių tarpo. Ji pavadinta **Prayerthon diena**. Bus įjungtas ir telefonas. Tai bus **Telephone Prayerthon diena**. Kuopų narės skambins telefonu pažįstamiems savo giminėm, draugam ir prašys melstis drauge su lietuviu, kad nuostabūs Dievo Tarnas arkivyskupas Jurgis Matulaitis greičiau būtų paskelbtas šventuoju.

Kodėl skelbiama tokia diena?

Kat. Moterų Sąjungos centro valdyba savo posėdyje gruodžio 4 priėmė tokią rezoliuciją:

“Kadangi arkivyskupas Jurgis Matulaitis per savo gyvenimą atnaujino tėvų marijonų kongregaciją ir įsteigė dvi moterų vienuolių kongregacijas, būtent — Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų ir Eucharistijos tarnaičių vienuolijas, kadangi per visą savo gyvenimą jis buvo tikras Dievo Tarnas, ir kadangi beatifikacija yra pateikta Romoj, ir kadangi lietuviu laukia arkivyskupo Matulaičio pakėlimo į šventuosius, Moterų Sąjunga kreipsis prie jo dvasinio gyvenimo prašant pagalbos atgaivinti ir stiprinti Amerikos Lietuvių Moterų Sąjungos eiles ir maldaus, kad arkivyskupas būtų galutinai pakeltas į šventuosius”.

Taigi maldos diena skelbiama, kad arkivysk. J. Matulaitis greičiau būtų paskelbtas šventuoju, kad per jo užtarimą pas Dievą Moterų Sąjunga augtų narių skaičiumi, didėtų pašaukimai į kunigų ir vienuolių luomą, kad tėvai kreiptų daugiau dėmesio į vaikų auklėjimą, kad atgytų lietuviškos parapijos, organizacijos, katalikiškos mokyklos, kad visi sujungtomis jėgomis dirbtų

Amerikos gerovei ir Lietuvai laisvei.

Kviečia visus. Moterų Sąjungos centro valdyba parodė daug organizuotos veiklos, skelbdama šią maldos dieną visiems ir visus kviesdama. Laiškais ir straipsniais kuo plačiausiai informavo apie arkivyskupo Matulaičio nuveiktus darbus. Lietuviškai spaudai išsiuntinėjo 11 straipsnių, parašė 140 laiškų lietuviškiems vyrų ir moterų vienuolynam, lietuviškom mokyklom, centrinėm organizacijom, kaip Katalikų Tarnyba, Kunigų Vienybė, Ateitininkų Federacija. Kreipėsi ir į lietuviškas katalikiškas organizacijas Australijoje, Argentinoje, Brazilijoje, Kanadoje. Informuotos ir lietuviškos radijo valandėlės, Vatikano radijas. Prašyta, kad būtų informuota ir vietos amerikiečių spauda.

Kelios mokyklos jau atsiliepė ir pranešė, kad jos dalyvaus organizuojamoje maldos dienoje.

Moterų Sąjungos centro valdyba painformavo Naujosios Anglijos vyskupų suvažiavimą. Jų pirmininkas jau atsakė gražiu laišku.

Worcesterio vyskupijos 30 bažnyčių savo biuleteniuose paskelbė jų atsiųstus laiškus apie arkivyskupo Matulaičio pakėlimą į šventuosius. Kalbėta ir per radiją.

Moterų Sąjungos 5. kuopa Worcesterio kviečia visas organizacijas ir visus lietuvius dalyvauti 10 valandos mišiose šv. Kazimiero bažnyčioje. Kuopos narės pasipuošia tautiniais drabužiais ir su vėliava eina į bažnyčią, kur bus iškilmingos pamaldos.

Visur visi melsis tą dieną miltė intencija. Maldai nėra jokių užtvartų, jokių nuotolių ir nėra geležinių uždangų.

Tai diena Moterų Sąjunga pasirinko tokį šūkį: “Prašykite ir gausite!”

Mindaugo medaliūnas, su kuriu susipažinome praėjusią kartą, iškilmingai įveda į šį penkių valdovų ciklą. Praeini pro Mindaugo galingą ranką, rūstų žvilgsnį, pro tą Vytį, jojančią į Rytus, pro neįveikiamą šarvų kietumą. Praėjęs sustoji ties Gediminu. Čia jau kita didžiosios simfonijos dalis. Jei pirma dalis, Mindaugo medaliūnas, buvo viskas iškilminga, čia — paslaptinga, ramu ir drauge audringa.

Ir šiame Gedimino medaliūne pratęsiama ta pati kompozicija, kaip ir Mindaugo medaliūne. Tas pats formatas. Aplinkui eina žiedas su įrašu — GEDIMINAS DIDYSIS LIETUVOS KUNIGAIŠTIS. Žemai užskliaučiamą jo valdymo metais — 1316-1341. Panašiai sulaužytas ir apskritimo ritmas — jo šarvai truputį išlenda iš rato.

Paslaptingas žvilgsnis

Mindaugas žiūrėjo į dešinę, kaip įprasta aiškinti, — į Rytus. Ten jis ir plėtė savo valstybę. Ir iškaltas Vytis valstybės ženklas, joja į Rytus.

Gedimino žvilgsnis jau kitoks. Jis pasukęs galvą 45 laipsnių kampui. Jo šalmas giliai užmautas. Šešėlis dengia žvilgsnį. Bet ir šešėlyje jauti paslaptingas susimąstiusias akis.

Gediminas mąsto apie savo Lietuvą, jos ateitį. Ją kuria savo

PENKI DIDIEJI LIETUVOS
VALDOVAI KULTŪROS ŽIDINY

Nauji skulpt. V. Kašubos kūriniai (3)

Gediminas — susimąstęs kviečia pas save

mintyse. Jam jau nebeužtenka Rytų didžiųjų plotų, jis suka žvilgsnį į Vakarus ir iš jų laukia paramos savo naujai valstybei.

Gediminas juk ir rašė laiškus Vakarų amatininkam, pirkliam ir vienuoliam, kad jie atsikeltų į Vilnių. Jo laikais juk Vilniuje buvo pranciškonai vienuoliai, kurie buvo jo dvaro raštininkai, patarėjai. Jis jau turėjo ryšį su Vakarais. Suprasdamas, kad iš Vakarų ateina kita kultūra, jis ir kviečia, norėdamas savo kuriamą valstybę sukultūrinti.

Kviečianti ranka

Ir šiame medaliūne matome ranką. Jis yra ranka pasirėmęs ant kardo. Visi jo šarvuoti pirštai ištiesti, jie kviečia pas save ateiti. Tai kviečianti ranka. Jei Mindaugo ranka buvo galybės ženklas, tai Gedimino — kvietimas į jo dvarą, į jo Lietuvą.

Bet koks kvietimas?

Tiesia, jis kviečia ranka, bet ta ranka yra apkaustyta geležim. Ji

pasirėmusi ant kardo. Ir kardas tas patatytas pirmam plane. Dalis jo paslėpta už apsausto, bet vis tiek matomas.

Tai kvietimas ne taip sau, bet kvietimas į jo valdovišką galybę. Tai galinga ir tvirta, geležim apkaustyta Lietuva. Išžiūrėkime dar kartą į ranką ir į kalaviją. Tartum kviečia ir drauge graso, graso savo didybe. Jo kardo rankena užbaigiama vainiku, kuris lyg ir simbolizuoja jo jėgos vainiką.

Už kalavijo eina siaurų linijų pluoštas. Jos lyg kelias ir įveda į pačią temą, į Gedimino kvietimą. Tačiau drauge visa aplinka yra tokia asketiška, tokia kieta, kad kiekvienas ateinantis turi žinoti, jog čia yra didis ir galingas valdovas.

Po valdovo apsaustu

Pirmame plane matome apsiaustą. Jis truputį atskleistas. Tai irgi kvietimas — ateikite, aš jus priglausiu. Po tuo pačiu ap-

siaustu slypi ir jo jėga — kalavijas. Valdoviškas apsiaustas galėjo būti išpuoštas, išmargintas, parodyti valdovo turtingumą. Čia priešingai — viskas paprasta, net kieta, praeina porą linijų, ir visos atrodo kaip kokie tvirtovės neįveikiami mūrai. Taip čia apsiaustas parodo valdovo tvirtumą, jo vidinę jėgą, jo karingumą.

Apsiaustas susilieja su šalmu. Ir tai būdinga. Tas neįveikiamas apsiaustas susijungia su tokiu pat kietu neįveikiamu šalmu.

Kario šalmas

Ir šalmas galėjo būti puošnus, parodyti jo žaismingumą ir blizgučius. Bet taip nėra. Jo šalmas kietas, viduryje turi tik įbrėžimą, lyg skiauterę, kuri primeina romėnų šalmus.

Apsiauste ir šalme parodyta jo vidinė jėga ir sutelkta ramybė, o veide — dinamiškumas, valios jėga. Net ir barzda suklestojusi besikartojančiais ritmais. Lyg kokios jūros bangos viena po kitos ritas tam tikra tvarka, neišvirsta į kokį plaukų chaosą.

Geležinis Vilkas

Skulptorius įvedė ir Geležinį Vilką. Jį matome kairėje žemai. Prisimindamas šią Geležinio Vilko legendą, jis primena, kad Gediminas yra drauge ir Vilniaus įkūrėjas. Ir jis pats yra Geležinis Vilkas.

Nuo Geležinio Vilko apsausto kantu žvilgsnis nuslysta toliau, ir mes einame prie kito medaliūno. Tai Algirdas. Apie jį pakalbėsime kitą kartą. (p.j.)
(Bus daugiau)

— Muz. Alvydas Vasaitis, Lietuvių Operos dirigentas, akomponuos sol. Danai Stankaitė koncerte, kurį ji atliks Draugo premijuoto romano premijos įteikimo iškilmėse balandžio 23 Jaunimo Centro salėje. Laureatui Anatolijui Kairiui bus įteikta mecenatų Ados ir Andriaus Skučų tūkstančio dolerių premija už romaną “Po Damoklo kardu”.

— Dail. V. Igno meno kūrinių paroda įvyks balandžio 22-23 Toronte, Prisikėlimo parapijos parodų salėje. Parodą globoja KLK Moterų dr-jos skyrius ryšium su parapijos 25 metų sukaktim.

Gediminas, skulptoriaus Vytauto Kašubos kūrinys, kuris pastatytas yra išskabintas Kultūros Židiny. Nuotr. A.J.K.

BAIMĖS UŽGULTOS DIENOS

JURGIS JANKUS

4

Greitai išlėkė iš miesto. Ant tilto vokiečiai sustabdė mašiną. Šoferis padavė kelis popierius, tas pasižiūrėjo, pavartė, nuėjęs užpakalin, turbūt pažiūrėjo, ką vežam, ir leido važiuoti toliau.

— Na, dabar tai jau ačiū Dievui, — pasakė koooperatyvo vedėjas ir garsiai atsiduso.

— Sakiau, kad jie žinai pro pirštus, — atsakė vairuotojas. — Pakėlė brezentą, pažiūrėjo, ar nevežam kokio žydo, ir viskas.

— Vienas sykis gali nemeluoti.

— Gali, žinoma, — dabar jau nusijuokė ir vairuotojas, — bet kaip kitaip gyvensi. O jeigu ir pagautų, dalintumėmės per pusę. Keli šimtai markučių kiekvienam gerklė užkimš.

Supratau, kad jie vežė ne viską, ką vokiečiai buvo leidę vežti, bet taip pat jau žinojau, jog reikia mokėti gyventi savaip, ne taip, kaip vokiečiai užrašo. Tėvas visada taip ir sakydavo. Pernai tą sakydavo apie rusus, dabar tą patį sako apie vokiečius. Kai būdavo supykęs, prie visko dar pridėdavo: velnias juos atnešė, velnias ir vėl išneš, o

mums reikės gyventi čia pat. “Jeigu kas leis”, sykį pasipriešino motina. Tėvas kelis akimirksnius patylėjo, lyg paieškojo, ką jai atsakyti, ir labai ramiai paaiškino. Ramiai, bet tokiu balsu, kad ir šiandien tebegirdžiu. “Gali paimti mane, tave, bet visų nepaįms. Anie kiek sunaikino, išvežė, o kai pasidairai aplinkui, nė ženklo gero nepadarė. Tie pradeda irgi. Ne taip, kaip žydus, bet pradeda, o visų vis tiek nesunaikins. Greičiau patys pirmieji galvas nusišuks.”

Kai išvažiuoju į laukus, medžiai kai kur buvo jau beveik pliki, o kitur dar geltonavo, kaip auksu aplaistyti. Dairiausi pro langus, bet galvoje vis stovėjo Rimas ir Leibkė. Tas Leibkė turėjo būti labai stiprus, kad kūjį pramušė sieną. O Rimas gero kūjo ir dabar dar nepakeltų. Ir aš nepakelčiau. Aukso skrynių tenai tikrai turėjo būti. Kas nors rado, ir už juos didelius rūmus pasistatė. Gal ne rūmus, gal susipylė į maišus, išvažiuoju į Ameriką ir nebeįėjau nei rusų, nei vokiečių. Kaip mamos brolis. Nuvažiuoju, ir niekam nė

gero žodžio. Turbūt ne vienas rado. Kad nereikėtų dalintis, kitus užmušė, pats auksą išsinešė, o draugus užmūrijo.

Žiūriu į pralekiančius medžius, o akyse šmėscioja keturi žydai. Ne, penki. Visi su barzdomis, juodais peisais, juodais ilgaus kiteliais apsilvilkę. Tokį vieną matau praeinančią kolonoje. Aukštas, susenęs, palinkęs į priekį. Taip palinkęs, kad kitelio skvernų galai beveik žemę siekia. Kai buvo jaunas, galėjo būti labai stiprus, kaip Judelis, tas, kuris alų vežiodavo. Paimdavo statinę, švyst ant ratų kaip mažą vaiką. Toks galėjo ir vienas visą auksą išsinešti. Tie kiti trys gal aukso net ir neieškojo. Gal tik padėjo jį suslėpti, ir buvo užmušti, kad niekam nepasakytų, kur yra. Arba ir patys nesusimanytų išvogti.

Dabar to aukso nebėra, ir jų kaulams vis tiek. Gal tam, kur išnešė, irgi nebereikia. Jeigu išnešė žydas, tikrai nebereikia. Kad ir turėjo kur paslėptis, vokiečiai rado. Jie viską vertė, krovė į mašinas ir vežė. Knygas tai vertė ant žemės ir mynė, o visa kita vežė. Aš nemačiau, bet Rimas sakė. Ir kiti sakė. Kambariuose, sako, knygų buvo ligi kelių. Kai mus atkėlė, jau ir knygų nebebuvo.

Po vokiečių, sako, važiuoju per namus toks ilgas su juoda barzdele žmogus, rinko knygas, krovė į sunkvežimį ir vežė į biblioteką. Ten dabar jos vėl į

lentynas sukrautos. Tą patį mardau. Kelis kartus su tėvu buvau. Knygos, knygos, knygos...

Pristatyta lentynų miškas, o paskum dar ir kampuose krūvos prikrauta. Tarp jų irgi galėtų koks žydas pasislėpti. Vokiečiai į biblioteką neina, o mūsų žmonės nieko nesakytų. Per dieną galėtų kur pasislėptis miegoti, o naktį galėtų skaityti. Tenai būtų geriau negu rūsy — visada šilta, ir šviesa yra. Ir žmonių kaulų nėra.

Kažin Leibkė ar nebijotų miegoti kartu su žmonių kaulais? Suaugęs žydas gal ir nebijotų, nors tėvas ir sako, kad jie bailesni už kiškius. Keli vokiečiai varo, o jų šimtai eina kaip avys į skerdyklą. Pasileistų bėgti, konomis tuos kelis vokiečius sumintų. Išsiskirstytų po žmones, po miškus, ir sugaudytų. Iš kur jie gautų tiek kareivių visiems sugaudyti. Iš fronto nepaįms. Ten labiau reikia, negu čia, o mūsų žmonės negaudys.

Man sukasi ir sukasi galvoje paliktas miestas ir tie trijų žmonių kaulai. Kažin ar bijočiau, kad man pačiai reikėtų tam rūsy slėptis ir išbūti per naktį? Gal net kelias naktis, Ar jie dvyliktą valandą nakties atgyja ir susėdę pasakojasi, kaip viskas atsitiko? Ir jų žudikai, jeigu jau mirė, gal ateina prašyti pasigailėjimo.

Jeigu tupėčiau kamputyje rami, rami, kaip pelytė, ar jie mane pastebėtų? Gal pasakytų: “Kas čia svetimas yra? Aš už-

uodžiu, kad gyvu žmogum smirdi.” Jei nespėčiau išbėgti, ar jie sužnaibytų mane į mažičius žnaibukus? Anos mergaitės, kur senelė pasakojo, numestą skarą išpešiojo po vieną siūlėlį. Įsivaizdavusi, kaip numirėliai mane žnaibo, nusipurtau, ir koooperatyvo vedėjas paklausia, ar sušalau.

— Ne, tik taip pasipurčiau.

Iš tikrųjų ne tik nesusūšalau, bet tarp tų dviejų vyrų man jau darėsi šilta, ir turėjau net paltuką atsiseigioti.

-0-

Kol parvažiuoju visokiais keliais keliukais, atėjo beveik vidurnaktis. O gal buvo jau ir po. Senelį radom belaukiantį. Tuoj susėdom į vežimėlį ir patraukėm namo. Senelis klausinėjo apie tėtį, apie mamą, ar užtenka pavalgyti, ką gaunam pagal korteles. Kai pasakiau, kad vakar parsinešėm arklienos šonkaulių ir kad šiandien mama juos rengeši su bulvėm šutinti, bet man paragauti nebeteiko, — jis nusišpiovė tolyn į šoną ir nieko nepasakė.

Senelę irgi radom tebelaukiančią su karšta kakava, sviestu, sūriu, pyragaičiais. Buvo prisikėpus, prisiviręs, kaip kunigo laukdamas, ir nuo to vakaro man prasidėjo sočios dienos. Sotume greitai užmiršti alkanumą gurgusį pilvą ir tuos, kuriems jie dar tebegurgia.

Sode dar buvo obuolių ir žieminių kriaušių. Juos skynėm,

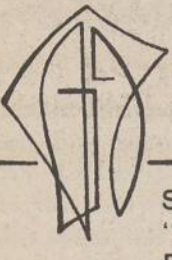
nešėm krepšiais į kamara, dėjom eilėmis, dengėm avižieniais šiaudais, o ant jų vėl dėjom kitą eilę. Senelis sakė, kad taip obuoliai išsilaiko ligi Velykų, o geležiniai net ligi Sekminių. Vienais metais klebonui nunešęs krepšiuką net per šventą Petrą. Klebono vardas buvo Petras, tai jis tais obuoliais tuoj skubėjo pavašinti susirinkusius svečius. Viena vasara buvusi labai šalta, tai kokį krepšiuką išlaikęs net ligi naujų. Ne ligi geležinių, bet ankstyvųjų alyvinių.

Prieš nešant į kamara, senelis pats labai rūpestingai apžiūrėjo kiekvieną obuolį. Tuos, kurie nebuvo geri dėti žiemai, atskyrė čia pat į dvi didelius krepšius — vienus parduoti, kitus patiems valgyti.

Man nebuvo aišku, kur kurį dėti. Jie visi taip labai buvo panašūs į vienas kitą, visi geri ir skanūs. Bet senelis žinojo. Vienas, sakė, jau bus per minkštas, dabar pačiam skanume, bet ne žiemai, kitas su dėmele ar įspaudimu.

Man senelis vis parinkdavo pačius skaniausius, ir aš pati nebežinau, kiek per dieną jų suvalgydavau. Jeigu mama būtų pamačiusi, būtų šaukus: nustok kimšti, pilvas greitai ant nosies užlips.

(Bus daugiau)

ATEITIES AUŠRA

Straipsnius, korespondencijas, laikraščius bei kitas įdomybes siųskit:
"Ateities Aušra", 86-01 115 St., Richmond Hill, N.Y. 11418.
Redaguoja Rasa Razgaitienė — Tel. (212) 849-6233

VEIKLA IR DINAMIKA DAINAVOJ

Žiemos kursai Dainavoj prasi-
dėjo 1977 gruodžio 26. Iš įvai-
rių miestų suvažiovo ateiti-
ninkai: daugiausia moksleiviai,
bet buvo ir pora studentų.

Nuvažiavę susiradom kamba-
rius, susitvarkėm irėjom į lauką
pasiziūrėti Dainavos gamtos,
kuri žiemą atrodė visai ne tokia,
kaip vasarą. Atrodė lyg į kitą vie-
tą būtų atvykę.

Šių kursų tema buvo akcio-
logija.

Vadovybę sudarė: MAS centro
valdybos pirmininkas Saulius
Čyvas — vyriausias vadovas,
kun. Stasys Yla — programos
moderatorius, kun. Gediminas
Kijauskas — dvasios vadas, Lo-
reta Radvilaitė — vyriausia mer-
gaičių vadovė, Andrius Razgai-
tis — berniukų vadovas, Danu-
tė Saliklytė ir Kristina Veselkai-
tė — vakarinių programų vedė-
jos, Rita Neverauskaitė — sekre-
torė, Romas Kazlauskas — ūkve-
dys, Vidas Neverauskas — mu-
zikos vedėjas ir V. Razgaitienė
— šeimininkė.

Po susitvarkymo įvyko kursų
atidarymas. Visi dalyvavom uni-
formuoti ir su vėliavomis. Vaka-
rui atėjus, buvo paskelbtos kur-
sų taisyklės: kėlimosi laikas, vi-
sų dalyvavimas paskaitose ir
pan. Buvom prašomi atsakyti
"Garbė", kai žmogus pasako
"Garbė Kristui", pagal seną tra-
diciją. Taip pat buvom prašomi
laikytis taisyklės "STL", t.y.
savo tarpe lietuviškai. Tai kursų
metu buvo daug kartų paminėta,
bet vyravo "STA", t.y. savo
tarpe angliškai.

Po šio rimtesnio pokalbio
buvo proga pasilinksminėti. Įvy-
ko šokiai, kurių metu buvo gera
proga susipažinti su kitais kursų
dalyviais. Po pasilinksminimo
sukalbėjom vakarinę maldą ir
sugiedojom tradicinę "Kaip
grįžtančius namo paukščius"
giesmę. Po susipažinimo turė-
jom dar truputį laiko išeiti lau-
kan pasimėtyti sniegu ir pasi-
kalbėti su senais draugais.

Verbų šventinimas Clevelande. Iš k. klebonas kun. G. Ki-
jauskas, šventųjų provincijolas L. Zarembo ir kun. J. Kidy-
kas. Nuotr. V. Bacevičius

VYKSTAME DRAUGE Į JAV IR KANADOS DAINŲ ŠVENTĘ, PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNES IR PLB SEIMĄ

N.Y. — TORONTO — N.Y.
lėktuvu birželio 26 — liepos 3 \$208
lėktuvu birželio 29 — liepos 3 \$162
lėktuvu liepos 1-3 \$151 x
autobusu birželio 30 — liepos 3 \$74
PHILA—TORONTO—PHILA
lėktuvu liepos 1-3 \$159 x

Į kainą įskaitoma kelionė lėktuvu ir autobusu ir visam
laikui viešbutis (gyvenant dviem kambariais). Galima
keliauti ir be viešbučio užsakymo — kaina atitinkamai
sumažinama.

x įskaitoma kelionė iš aerodromo į viešbutį ir atgal.
Registruojantis sumokama 25 dol. neveliau gegužės 15

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 Knapp St.
Brooklyn, N.Y. 11229
Tel. (212) 769-3300

Pagrindinę kursų dalį sudarė
paskaitos. Taigi kas dieną klau-
sėmės dviejų paskaitų. Kiekvie-
no prelegento paskaita buvo pa-
dalinta į tris 45 minučių dalis,
tarp kurių buvo penkiolikos
minučių pertraukos. Mes buvom
susikirstyti į dvi grupes.

-o-

ANTRADIENIS.— Dr. Elona
Vaišnienė kalbėjo tema "Tavo
brendimas veiklai". Ši paskaita
paaiškino mum, kas liepia žmo-
gui veikti, kaip žmogus įsijungia
į veiklą, kaip jis bręsta ir kaip jis
savo idėjomis skatina veiklą. Ki-
tos mintys, kurios mum buvo
perduotos, lietė pakopas sie-
kiant subrendimo ir "stimulus".

Stud. Petras Kisieliūkas kalbėjo
tema "Veiklos principas". Jis
paaiškino, kad gamtoje vyksta nu-
statytas organizavimas. Viskas
palaipsniui tobulėja. Jo kalba
sukosi apie žmogaus psichologi-
ją ir įvairių psichologų teorijas,
nusakancias, kas motyvuoja žmo-
gų veiklą. Kai žmogus bręsta,
tai ir jo galvojimas tobulėja. Nuo
Kristaus atėjimo laikų visa-
ta yra stumiama į tobulybę.
"Dieviškame veikime" gėrybės,
t.y. mintis ir meilė, sudaro
veiklą.

Po vakarienes buvo diskusio-
jos. Buvom susikirstyti į būre-
lius, kuriuose svarstėm klau-
simus, iškeltus paskaitų metu.
Paruošėm ir vaidinimėlius. Po
gerai pasisekusių vaidinimėlių
įvyko dainų konkursas tarp ber-
niukų ir mergaičių.

-o-

TREČIADIENIS.— Dr. Algis
Norvilas kalbėjo tema "Veiklos
kryptys". Jis pabrėžė, kad yra
dvi rūšys porinių jėgų. Vienos
yra skirtingos, bet giminingos.
Jos vadinamos priešybėmis. Ki-
tos jėgos yra svetimos ir prieš-
taringos. Jos vadinamos prieš-
tarybėmis. Priešybės jėgų pa-
vyzdžiai būtų laisvė ir autorite-
tas, asmuo ir bendruomenė. Prie-
štarybių pavyzdžiai būtų
laisvė ir prievarta, asmuo ir nu-

NEW YORKO ATEITININKŲ
UŽGAVENIŲ KAUKIŲ BALIUS

Šiais metais New Yorko ateiti-
ninkai vėl suruošė Užgavėnių
kaukių balių. New Yorke dažnai
būna įvairių organizacijų ruošia-
mi baliai, bet kaukių balius vi-
sada būna ypatingas. Daugelis jį
vadina visų metų smagiausia
vakaruška. Jis niekada nebūna
paprastas, sausas parengimas su
vieninteliu tikslu — papildyti
iždą. Jo tikslas yra suruošti sma-
gų, kultūringą vakarą, savo pe-
lą paskirti vertingiem reikalams
ir, aišku, finansiskai "nesulįsti į
skylę".

Ar balius pasisekė? Atsakau
šiuo rašiniu.

-o-

Pirmame posėdy, kuriame bu-
vo svarstoma balius ruošia, da-
lyvavo tik keli asmenys. Posė-
džio kambarys buvo nešildytas,
ir gal visiems labiau rūpėjo arba-
tėlė. Vis vien oficialiai buvo nu-
spręsta balių ruošti. Pagrindinis
sprendimo motyvas buvo tra-
dicijos išlaikymas.

Dvi savaitės prieš balių už-
siuto didelė pūga ir uždengė
New Yorką gražia, stora, balta
atklode. Miesto judėjimas be-
veik visai sustojo. Taip miestas
ir stovėjo, o rengėjų kinkos dre-
bėjo. Kiekvieną dieną sekėm
oro pranešimus. Bijojom, kad
nepridrėbtų sniego per mūsų
balių.

Artėjant baliui, oro praneši-
mas buvo geras. Sakė, kad snie-
go nebus, bet šalta tai tikrai bus.
O kad šalta, tai niekis. Reikės
tik truputį daugiau susiglausti
bešokant.

Bet bėdų galo dar nebuvo
matyti. Atrodė, kad visi sekė
oro pranešimus ir laukė paskuti-
nės minutės užsisakyti vietom.
Vis vien kažkaip jutom, pažin-
dami lietuvišką galvosėną ir
punktualumą, kad eventualiai
prisirinks pilna salė.

Laikas greit bėgo, ir staiga liko
vos pora valandų iki balius ati-
darymo. Visi ruošėsi. Namie
vyko didelis judėjimas. Visi
lėkė, visi skubėjo. Veidrodžių
trūko, kvepalų buvo per daug.
Girdėjosi šauksmas: "Na, Jonai,
renkis, nebežiūrėk į televiziją!"
—Gerai, gerai, Zosyte." —"Sa-
kyk, ar šitas kaklaraištis tinka
prie kostiumo".—"Mama, kur
mano marškiniai?"—"Na, Jonai,
sakyk, ar ne gražiai atrodau?"—
"Zosyte, ar duos bulvių prie
dešros šį vakarą?" Ir t.t., ir t.t.,
kol visa šeima apsitvarkė ir pa-
vėluotai išvyko.

Taip ir prasidėjo balius trupu-
tį pavėluotai. Bet svečių netrū-
ko. Jų buvo net per daug, nes
atvyko nemažas skaičius as-
menų, kurie nebuvo užsisakę

re vėl buvo diskusijos, kurių
metu gavom įvairius klausimus.
Šiuos klausimus turėjom išvai-
dinti. Pavyzdinis klausimas: pa-
rodyk, kaip galima suderinti reli-
giją, technologiją ir kultūrą.
Po vaidinimėlių visų mėgstamą
vadovas S. Čyvas perėmė vaka-
rinės programos vedėjo parei-
gas ir pravedė įvairius žaidi-
mus. Reikėjo greit bėgti, ir buvo
lengva pargriūti. Po to turėjom
trumpus šokius.

-o-

KETVIRTADIENIS.—Dr. Vy-
tautas Vygantas kalbėjo tema
"Veiklos prasmė". Mum buvo
duotas klausimas: kodėl žmogus
nori veikti? Paskaitos pagrindi-
nės mintys lietė savo principų
pasiekimą, padėjimą kitiems ir
organizacijos išlaikymą. Du tik-
riausiai svarbiausi dalykai yra
pasiekimas savo tikslų ir noras
įgyvendinti pasirinktas vertybes.
Pagal vertybinius standartus
mes sprendžiam, kas iš tikro yra
ar nėra svarbu. Dievas yra aukš-
čiausioji vertybė, nes jis yra
visiems svarbiausias. Tai veikia
kitas mūsų vertybes. Pagrindinė
veiklos prasmė yra daugiau išsi-
lavinti. Prie to prisideda ir ma-
žesni dalykai, kurie taip pat
yra svarbūs, pvz. įgyvendinimas
principų ir tęsimas lietuviškos
kultūros.

Vita Reinytė
(Bus daugiau)

viety. Maistas buvo užsakytas
nustatytam žmonių skaičiui. Ne-
sitikėjom padauginimo stebuklų.
Bet kažin kaip, gal net stebuk-
lingai, visi susėdė ir visiems už-
teko maisto.

Vakarą oficialiai atidarė Petras
Tutinas ir pristatė Petrą Ąžuolą,
New Yorko ateitininkų sendrau-
gių pirmininką. P. Ąžuolas prane-
šė, kad šis vakaras skirtas pa-
gerbti Simui Kudirkai. Tada pats
S. Kudirka užėjo ant scenos ir
trumpai pakalbėjo. Jam buvo su-
giedota "Ilgiausių metų".

Po šio gražaus ir iškilmingo
atidarymo prasidėjo muzika, šo-
kiai ir linksmybės. Šokiama gro-
jo Belle Terre Orkestras, kurį
sudaro vietiniai lietuviai. Belle
Terre — prancūziški žodžiai;
lietuviškai jie reiškia "Gražus
pasaulis". Toks ir buvo mūsų
mažas lietuviškas pasaulis tą va-
karą: gražus, jaukus ir linksmas.

Bet staiga mūsų pasaulis pasi-
keitė. Atsirado visokiausių bai-
sybių ir gražuolių, žvėrių ir gy-
vulių, sutvėrimų ir pastatų. Kaip
tą viską suprasti? Labai pa-
prastai. Turėjo greit prasidėti
kaukių paradas, ir visos kaukės
susirinko pasirodyti.

Komisiją įvertinti kaukėm ir
paskirti premijom sudarė meni-
ninkė Dalia Bagdžiūnaitė, diri-
gentas Vytautas Daugirdas ir ky-
lanti jauna pianistė Dalia Sakai-
tė.

Petras J. Tutinas
(Bus daugiau)

ATOSTOGOS BALTIJOS KRAŠTUOSE 1978

PRISIDĖKITE PRIE EKSKURSIJŲ, KURIOS BUS
PILNOS PRISIMINIMŲ!

IŠVYKIMO DATOS			NAKTYS KIEKVIENAM Mieste
gegužės 12	gegužės 20	\$849	Maskva 2, Vilnius 5
birželio 2	birželio 19	\$1459	Kopenhaga 2, Maskva 3, Vilnius 5, Leningradas 2, Oslo 1, 3 dienų kelionė fiorduose, Bergen 1
liepos 7	liepos 21	\$1059	Maskva 2, Vilnius 5, Druskininkai 2, Leningradas 3, Helsinkis 1
rugpjūčio 18	rugėjo 1	\$1299	Leningradas 2, Vilnius 5, Maskva 2, Miunchenas 3, Innsbruckas 1
rugėjo 15	rugėjo 23	\$849	Maskva 2, Vilnius 5
rugėjo 22	rugėjo 30	\$849	Maskva 2, Vilnius 5

Kelionėn įskaitoma pilnos dienos ekskursija į Kauną ir pusės dienos išvyka į Trakus

Kreiptis: JONAS ADOMĖNAS
kelionių vadovas

TRANS INTERNATIONAL TOURS LTD.
535 FIFTH AVENUE
New York, N.Y. 10017
212 697-7257

COSMOS PARCELS EXPRESS

C O R P.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir
tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.
TOKSTANCIAI KLIENTŲ PATENKINTI.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS
PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos
kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų
vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS

C O R P.

488 Madison Avenue (tarp 51 ir 52 g-vės)
Floor 21st New York, N.Y. 10022
Tel. (212) 758-1150-1

SKYRIAI:

Apple-Valley, Min. 55124	7626 W. 150 St.	612 432-7083
New York, N.Y. 10003	45 Second Avenue	AL 4-5456
New York, N.Y. 10011	135 W. 14th Street	CH 3-2583
So. Boston, Mass. 02127	389 West Broadway	268-0068
Bridgeport, Conn. 06610	1890 Seaview Ave.	203 367-2863
Buffalo, N.Y. 14206	332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
Chicago, Ill. 60622	2222 West Chicago Ave.	BR 8-6966
Chicago, Ill. 60629	2501 West 69 St.	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134	5879 State Road	884-1738
Lexington, N.Y. 12452	Route 13A	518 989-6742
Irrington, N.J. 07111	1082 Springfield Ave.	374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504	636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hackensack, N.J. 07601	112 Main St.	201 342-9816
Hartford, Conn. 06106	518 Park St.	246-9473
Lakewood, N.J. 08701	241 Fourth Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022	960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06511	1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N.J. 07106	698 Sanford Avenue	373-8783
Passaic, N.J. 07055	42 Monroe St.	GR 2-6387
Philadelphia, Pa. 19122	1214 N. 5th St.	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141	4925 Old York Rd.	GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203	1307 E. Carson Street	HU 1-2750
Waterbury, Conn. 06710	555 Cook St.	PL 6-6766
Fort Wayne, Ind. 06808	1807 Beimeke Rd.	432-5402
Wappingers Falls, N.Y. 12590	12590 Hidden Hollow Apts.	914 297-0261
Worcester, Mass. 01610	144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503	309 W. Federal Street	RI 3-0440

IF YOU ARE PLANNING TO VISIT LITHUANIA
IN THE SUMMER OF 1978,
WE HAVE FOUR BEAUTIFUL TRIPS TO OFFER
ALONG THE GREAT BALTIC CIRCLE ROUTE.
TOURS DEPART THE UNITED STATES ON JUNE
21, JULY 12, AUGUST 9, AND AUGUST 23
YOU CAN SAVE \$100 OFF THE TOUR FARE IF YOU
BOOK EARLY.
FOR FURTHER DETAILS, PLEASE CALL OR
WRITE:

BALTIC AMERICAN HOLIDAYS, INC.

A DIVISION OF
ROBERT J. ELLYN TRAVEL, INC.

501 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N.Y. 10017
(212) 687-0250

KVIEČIAME BENDRON TALKON

Išėivijos lietuviai jau yra turėję daugelį didingų dainų, tautinių šokių ir sporto švenčių. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimai susirenka kas penkeri metai. Tačiau šią vasarą Toronte, Kanadoj, birželio 26 — liepos 3 įvyko net trigubos iškilmės! Penktojo Kanados ir JAV lietuvių dainų šventės dalyvaus 1000 su viršum choristų: Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seime — šimtas su viršum rinkytų atstovų; pasaulio lietuvių sporto žaidynės — 2000 su viršum sportininkų.

Tai nėra paprastas sutapimas. Tai rengiama minint šias dvi suktis: 60 metų nuo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo ir 40 metų nuo tautinės olimpiados Kaune. Renginiai ne vietinio, bet pasaulinio masto.

Choristai ruošia dainų šventės repertuarą, sportininkai vykdo treniruotes. Vadovai ir organizatoriai rūpinasi, kur reikės svečių masės suguldyti ir pamaitinti.

Jau išnuomotas sportininkams modernus stadionas, gautos reikiamos patalpos dainų šventei. Išlaidos susidaro didelės, ir vien iš parduodamų bilietų nebus galima išsiversti. Bendra Pasaulio Lietuvių Dienų sąmata numatyta 160,000 dol. Vien Kanados lietuviams tai būtų labai sunki našta. Tad ir kreipiamasi į JAV lietuviškąją visuomenę, prašant padėti surinkti 50,000 dol.

Paramai telkti sudarytas Pa-

saulio Lietuvių Dienų Komitetas Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Jam pirmininkauja LB New Yorko apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis.

JAV lietuviai, daug kartų nuosirdžiai rėmę įvairias kultūrinės bei Lietuvos laisvinimo institucijas, tikimasi, ir šį kartą parems lietuviško jaunimo masinį prasi-veržimą į viešumą. Lietuviško jaunimo, pasireiškusio ne tik moksle, bet ir sporte, dainų bei tautinių šokių šventėse, ugdy-mas turėtų visiems mum rūpėti. Juk tai mūsų ateitis.

Junkime ir remkime lietuvišką jaunimą — jis gaus ir talentingas, tik laukia mūsų finansinės talkos.

Visi kviečiami aukoti pagal išgales. 25 dol. ir stambesnės aukos bus pakvituojamos. Paaukoto sumą bus galima atskaityti iš JAV valdžios mokesčių. Jungtinės šventės proga bus leidžiamas leidinys su programomis. Jame bus sužymėti ir visi aukotojai, aukoję ne mažiau kaip 25 dol.

Čekius rašyti "World Lithuanian Festival" vardu. Išdininko adresas: V. Padvarietis, 87-40 127th St., Richmond Hill, N.Y. 11418.

Bendra auka ir bendras darbas mus įgalins atlikti Lietuvai ir lietuviams svarbius siekimus!

Aleksandras Vakselis
Pasaulio Lietuvių Dienų Komiteto
Jungtinėse Amerikos Valstybėse pirmininkas

Adolfas Maslauskas, Ignas Simonaitis.

Posėdy aptarti artimieji parengimai: Motinos dienos ir birželio trėmimų minėjimai, rudens vakaras ir kt. Kalbėta ir apie Connecticuto apygardos suvažiavimą, įvyksiantį gegužės 12 Hartforde. Paskirtos aukos klubui, spaudai, šeštadienei mokyklai. Pasitarta dėl aukų jaunimo kongresui.

Posėdžiauta neilgai, bet veiklos planai buvo sklandžiai su-tvarkyti.

M.P.

ROCHESTER, N.Y.

Čiurlioniečių koncertas

Gegužės 6 Čiurlionio ansamblis koncertuos Rochestery. Ansamblių kviečia Rochesterio lietuvių etninio muziejaus valdyba ir PLB jaunimo skyrius. Ansamblis yra koncertavęs Rochestery prieš 22 metus, todėl dabar Rochesterio lietuviai su nekantrumu jo laukia.

Koncertas įvyks Nazareto kolegijos meno salėj, 4245 East Ave. Pradžią — 7:30 val. vak. Bilietų kainos — 7, 5 ir 3 dol. Po koncerto įvyks ansamblio priėmimas lietuvių parapijos salėj.

Gegužės 7 čiurlioniečiai 11 val. giedos Šv. Jurgio lietuvių parapijos 70 metų sukaktuvinėse pamaldose.

Kadangi koncerto salė turi 1300 vietų, o lietuvių kolonija Rochestery yra nedidelė, tai rengėjų komitetas stengiasi kuo daugiausia išplatinti bilietų tiek amerikiečių, tiek lietuvių tarpe. Renkamos taip pat ir koncerto garbės rėmėjų aukos.

Komiteto narys
-o-

Puiki reprezentacija

Tautinių šokių grupė Lazdynas balandžio 1 šoko Rochestery universitete, balandžio 2 — River's pensininkų namuose.

Jei universitete mūsų tautiniai šokiais studentai domėjosi kaip lietuvių etninio menu, tai pensininkus mūsų jaunimas keltė kėlė nuo kėdžių savo jaunatviška energija, šypsniu ir ritmingu šokiu. Lazdyno jaunimas atlieka puikų reprezentacinį darbą.

Grupės vadovė — Jadvyga Regininė, akordeonistė — R. Urbonienė.

Pabaltiečių poezijos popietėje iš k. Rita Gale, Aina Kraujietė, Henrikas Nagys, Jonas Mekas, Baiba Bičole, Gunars Salinš, Voldemars Avens, Aleksis Rannit, Eleonara Šturms (meno kritikė), Dalia Bulgaraite (viena iš rengėjų). Jurgis Blekaitis. Nuotr. V. Maželio

SUTARTINĖ DAINUOJA!

Jau saulelė vėl atkoptama budino svietį ir, žiemos šalčius pargriaudama, juokės... Pavasario saulė prašvito meiliai ir juokiasi, širdį vilioja... Tokiais žodžiais mūsų poetai apdainavo nuostabių gamtos atgimimą. Taip, pavasaris jau čia. Jo saulė sutirpdė didžiąsias sniego pusnis, kurios mus šią žiemą nemažai prikamavo. Viskas atkuto: gamta, o su ja ir žmonės su visais gyvūnais.

Atkuto ir jaunieji Sutartinės dainininkai. Jie uoliai ruošiasi savo metiniam pavasario koncertui, kuris įvyks balandžio 30, sekmadienį, ketvirtą valandą Kultūros Židiny, Brooklyne.

Gerau atsimenam šio judraus vieneto koncertą pereitą pavasarį. Tuomet jie pastatė Benjamino Britteno operą "Nojaus tvanas" lietuviškai. Jaunųjų dainininkų entuziazmas buvo labai gyvas. Na, ir pasisekimas nuskaidrina ne vieno dalyvio veidą...

Suprantama, kad ir šio pava-

Parapijos tarybos posėdis

Balandžio 3 posėdžiauvo parapijos taryba. Tarp kitų reikalų svarstytas parapijos 70 metų sukaktuvinių pamaldų reikalas. Jų metu giedos Čiurlionio ansamblio dainininkai, palydint kanklėmis. Nutarta ansamblečius po pamaldų pavaišinti lengvais užkandžiais, kurių metu parapiečiai ir kunigai svečiai galėtų susipažinti su ansamblio dalyviais.

Posėdy nubalsuota šį rudenį parapiją pravesti "parapijos užvaizdavimo" vaju. Parapijos atstovų bus aplankyti visi lietuviai, teiraujantis, kuo jie galėtų pasitarnauti parapijai. Savo talentu, darbu, patarimais, pinigais...

Dalyvis

AIDAI — vienas geriausių kultūros žurnalų išeivijoj. Ar juos prenumeruoti? Metinė prenumerata 15 dol. Adresas: 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

sario koncertas yra didelė mūsų kultūrinio gyvenimo apraiška ir šventė. Juo labiau, kad čia dainuoja jaunimas.

Kas gi tie Sutartinės nariai? Tai gimnazijos mokinių amžiaus berniukai ir mergaitės ir universiteto mokslus pradėję jaunuoliai. Gyvena jie visur: pačiame New Yorke, Brooklyne, Long Island ir t.t. Kas gi juos traukia Sutartinėn? Atrodo, kad didžiausia traukos jėga yra jaunimo noras bendrauti su savo amžininkais. Baigę pamokas mokyklose, jie vyksta repetuoti kiekvieną antradienio vakarą į Kultūros Židinį. Jie dirba ir mokosi tol, kol dirigentė parodo šypsnį. Jų ryžtas ir entuziazmas sukelia norą siekti darnos ir grožio dainai.

Sutartinės vadovė Jūratė Vebaitytė-Litchfield įveda daug širdies į šio ansamblio darbo nuotaką. Jai tenka važinėti į repeticijas gerą kelių nuotolį. Kad ir turėdama nemažą dirigentės patirtį su amerikiečių choralais, fantastinių planų ji nekuria, nes reikia skaitytis su choro pajėgumu. Repetuoti šis vėnetas gali tik dvi valandas per savaitę. Tačiau jis kažkaip su dirigentės pagalba susidoroja su jiem iškeltais meniniais uždaviniais ir pademonstruoja ne tik muzikalumą, bet jau ir neblogai bręstantį muzikinį skonį.

Ką gi girdėsime šio pavasario koncerte? Šių eilučių autorius patyrė, kad programa bus įvairi ir įdomi. Sutartinės vadovė žino, kad trypčioti vietoj negalima, ypač dirbant su jaunimu. Reikia lankstumo ir novatoriškumo. Reikia nuolatinio nerimo užkrešti savo choristus entuziazmo bakterijom dainai...

Is ilgesnių kūrinių bus atlikti Giovanni Battista Pergolesi "Stabat Mater" ir Stasio Šimkaus "Nugrimzdes dvaras".

G.M. Pergolesi yra italų kompozitorius, gyvenęs aštuonioliktame šimtmetyje. Daugiausia rašė jis bažnytinę muziką: mišias, motetus, oratorijas. Jo "Stabat Mater" yra tikrai įspūdingas kūrinys, reikalaujantis dviejų solisčių ir choro palydos. Kompozitorius parašė ir šešias operas. Iš jų iš-

kiliausia bene bus "La Serva Padrona", išsilaikiusi tarptautiniame repertuare iki šių dienų. Jo operinės muzikos bruožas yra siužeto ir paskirų veikėjų dra-

(nukelta į 8 psl.)

MIRĖ J. LŪŽA

Juozas Lūža, Europos Lietu-vio ir Nidos Knygų Klubo leidi-nių redaktorius, staiga mirė balandžio 4 Londone, Anglijoj.

Velionis buvo gimęs 1911 spalio 17 Kupšiuose, Kartenos valsč., Kretingos apskr. Vidurinę mokyklą išėjęs Kretingoj, Plungėj baigė mokytojų seminariją, o 1935 baigė Dotnuvos Žemės ūkio akademiją.

Studijudamas dalyvavo ekonominėse ir ateitininkų organizacijose. Atvykęs į Angliją, steigė DBLS skyrius, jiem vadovavo, skaitė paskaitas. Sutiko vadovauti net Lietuvių Sodybai, nemaža metų buvo DBLS centro valdybos narius ir LNB direktorium, Tautos Fondo atstovybės nariu.

Nebepajėgdamas eitimvyriausio Lietuvių Sodybos vadovo pareigų, išmoko lietuviškos darbo ir rinko knygas. Nuo 1973 pradžios perėmė Europos Lietu-vio redaktoriaus pareigas.

Juozas Lūža

SAS VISIT LITHUANIA IN 1978!

VILNIUS (5 nights), RIGA (4 nights)

LENINGRAD (3 nights), COPENHAGEN (1 night)

Departure Date	Total incl. GIT Air Fare	Early Bird Total incl. APEX Air Fare ★	Early Bird Saving ★
May 18	\$1100	\$ 954	\$146
Jun 19	\$1213	\$1076	\$137
Jul 17	\$1213	\$1076	\$137
Aug 14	\$1213	\$1076	\$137
Sep 18	\$1100	\$ 954	\$146
Dec 19	\$1072	\$ 926	\$146

Rates based on double occupancy
Also departures from West Coast, Montreal and Toronto

★ Purchase your ticket no later than 45 days prior to departure to earn these savings

Air fares in effect as of Dec 1977 and subject to change

UNION TOURS, INC.
6 East 36th Street
New York, N.Y. 10016
(212) 679-7878

— Pasaulio Lietuvių Dienų JAV garbės komitetan, be anksčiau jau sutikusių įeiti, sutiko dalyvauti ir Lietuvos atstovas Washington dr. S. Bačkis bei Lietuvos garbės konsulas Los Angeles, Calif., V. Čekanauskas. Abu pridėjo ir po 25 dol. auką.

— Prel. Jonas Balkūnas, P.A., Tautos Fondo garbės pirmininkas, atsiuntė 25 dol. auką Pasaulio Lietuvių Dienų finansų komitetui.

— Dr. K. Bobelis, Altos pirmininkas, sutiko įeiti į PLD JAV garbės komitetą.

— Šv. Petro parapija, Kenosha, Wisc., ruošiasi paminėti 75 metų sukaktį su banketu, programa ir šokiais Eagles Ballroom salėj balandžio 22, šeštadienį, 7 val. vak. Sukaktuvinės mišios ir susitikimas su arkivyskupu bus balandžio 23, sekmadienį, 3 val. popiet.

— Dr. Audriaus Plioplio dailės darbų paroda Washingtono galerijoj "Washington Project for the Arts", 1227 G St., N.W., Washington, D.C., atidaryta balandžio 4 ir vyks iki balandžio 29. Paroda užima tris didelius galerijos kambarius.

— Rašytojas Vytautas Alantas, neseniai ištiktas širdies smūgio, jaučiasi daug geriau ir ligoninėj nebelaikomas ypatingos priežiūros skyriuj. Paskutinėm žiniom, už poros savaičių galės grįžti namo.

— Martynas Stonys, Darbininko ir kitų laikraščių bendradarbis ir uolus visuomenininkas, staiga mirė balandžio 11 Detroit.

— Prof. dr. Balys Paliokas 80 metų amžiaus sukaktį paminėjo savo šeimos narių būrely. Lietuvoj jis dėstė Klaipėdos Prekybos Institute, o JAV daugelį metų dėstė Krikščionių Brolių vie-nuolių kolegijose: ekonomiją, finansus, administraciją ir kita. Dar tik prieš pusantų metų pasitraukė iš profesinio darbo.

— Dail. Vytauto Igno paroda ir rašytojo Jurgio Jankaus naujos knygos "Ir nebeapsimatomė" pristatymas įvyks balandžio 22, šeštadienį, 4 val. popiet Priskėlimo parapijos parodų salėj, Toronte. Parodą globoja KLK. Moterų Priskėlimo parapijos skyrius.

— Petras Skeverekas, Chicago, Ill., balandžio 2 atšventė savo šimtajį gimtadienį. Gimęs Lietuvoj, sukaktuvininkas Amerikoj gyvena nuo pirmojo pasaulinio karo laikų. Išaugino du sūnus ir dukterį Oną — solistę.

— Cleveland, Ohio, Šv. Kazimiero lietuvinistinės mokyklos pavasario šventė ir vaidinimas įvyks balandžio 23.

— LB Lemonto, Ill., apylinkės valdyba, įvertindama Darbininko talką, atsiuntė 15 dol. auką. Nuosirdžiai dėkojame.

— Ieškomas Jonas Januškevičius, atvykęs iš Vokietijos į New Yorką 1948 birželio mėn. Gyveno Brooklyne, o nuo 1957 kovo mėn. apie jį nebeturima jokių žinių. Jis pats arba apie jį žiną prašomi pranešti adresu: Marie Wrinkle, P.O. Box 1283, Central Valley, Calif. 96019.

— Buvę Regensburgo-Scheinfeldo gimnazijos mokytojai ir mokiniai prašomi iki gegužės 15 pranešti savo adresus Al. Andriusaitėi-Likanderienei, 6556 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629. Platesnė informacija bus išsiuntinėta vėliau.

— Nauji Darbininko skaitytojai: P. Sakalauskas, Brooklyn, N.Y., A. Baskauskas, W. Lafayette, Ind., F. Galones, Parma, Ohio. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 10 dol. Atnaujinant prenumeratą — visiems 13 dol. metam.

PHILADELPHIA, PA.

Šiais metais kankinio Romo Kalantos minėjimas rengiamas balandžio 23 dieną, sekmadienį, 10:30 val. ryto Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioj mišios, kurių metu giedos solistė Genė Ugianskienė ir "Vilties" choras. Iškilingoje procesijoje dalyvaus jaunimo organizacijos su savo vėliavomis. Po mišių, 12 val., parapijos salėj įvyks akademija, kur pagrindinę kalbą pasakys buvusi Sibiro kalinė Elena Juciūtė. Salėj taip pat bus eksponuojami kalinės rankdarbiai iš Sibiro ir platinama knyga "Pėdos mirties zonoje".

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Philadelphiaus Klubu valdyba maloniai kviečia visuomenę gausiai minėjime dalyvauti. Po minėjimo — kavutė. —Sn.

Baltimorės Lietuvių Muziejaus atidaryme kaspinę perkerpa miesto majoras William D. Schaefer. Iš k. Kristina Šalčiūnaitė-Cesonienė, Elena Burniauskaitė-Okienė, muziejaus vedėjas Algimantas K. Grintalis, miesto majoras William D. Schaefer, kun. Antanas Dranginis ir Bernardas Karpavičius-Karpers, Lietuvių salės pirmininkas.

BALTIMORĖS LIETUVIŲ MUZIEJUS

Svajonė apie lietuvių muziejų virto realybe. Baltimorės Lietuvių Svetainės trečiame aukšte vasario 12 miesto burmistras William D. Schaefer iškilmingai jį atidarė, perkirdamas kaspinę. Valdžios svečiai ir lietuvių publika maloniai prisidėjo prie iškilnių.

Muziejus išsivystė Algimanto Gintalio rūpesčiu ir darbais. Kelios sąlygos pagreitino jo gimimą. Maryland Bicentennial komisijos duoti pinigai įrengimui namuko, statyto lietuvių festivaliui, buvo pradžia. Baltimorės lietuvių komitetas naudojo šiuos pinigus eksponatų pirkimui. Toliau, federalinės CETA programos pinigai buvo skirti per Baltimorės "Mayor's Office of Manpower" etninių namų patalymui ir pagrašinimui. Remigijus Balčiūnas, dirbdamas toje įstaigoje, buvo paskirtas šio reikalo tvarkytoju. Gautos lėšos medžiagai ir darbininkų algom palengvino sąlygas atnaujinti muziejaus kambarius.

Šiuo metu yra organizuojamas komitetas muziejaus vadovybės reikalui. Šiame komitete dalyvauja iš kiekvienos Baltimorės lietuvių draugijos vienas atstovas.

Iš valdžios gautos lėšos ir lietuvių draugijų atstovų komitetas išskiria Baltimorės lietuvių muziejų iš kitų Amerikoje esančių lietuvių muziejų.

Algimantas Grintalis su talkininkais Kathy Grintaliene, Elena Okiene ir Kęstu ir Kristina Cesoniais rūpinosi atidarymo paroda. Lankytojai stebėjosi bendru muziejaus vaizdu ir eksponatais, kurie buvo paaukoti, pirkti ar paskolinti šiai progai. Dalis nuolatinės kolekcijos eksponatų buvo gauta iš p. Medelio, kuris juos pradėjo rinkti prieš keletą metų.

Idomu, kad muziejaus kambariai nebus išpuošti tais pačiais eksponatais. Bus atvežamos menininkų parodos iš kitų miestų.

Be to, kambariai bus naudojami paskaitom apie fotografavimą, Lietuvos teatrą, poeziją, kariuomenę, ir t.t. Numatyta praveisti įvairių rankdarbių kursus: audimo, drožinėjimo, odos dirbinių, velykinių margučių, kalėdinių šiaudinukų.

Baltimorės lietuvių muziejus yra kaip kampelis Lietuvos, kaip dalelė mūsų tėvynės istorijos ir kaip sėklėlė būsimo Baltimorės lietuvių istorijos.

M.V.

-o-

Sporto klubo paskutiniame susirinkime kovo 19 Lietuvių svetainės kambariuose išklausa pranešimų apie klubo veiklą praėjusiais metais ir aptarti ateities planai. Išrinkta nauja valdyba: pirm. Algirdas Veliuona, vicepirm. Birutė Goviell, izd. Artūnas Vaškys ir sekr. Janina Brazauskienė. Revizijos komitetą sudaro Vitas Eringis ir Balys Brazauskas. Klubas veiklą pradėjo prieš septynerius metus su 20 narių, dabar turi 85 narius. Po susirinkimo nariai buvo pavaišinti Broniaus Gintvainio paruoštais pietumis. Vytautas Dulys parodė skaidres iš klubo gegužinių ir rungtynių. Planuojama dalyvauti Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynėse Toronte birželio 26 — liepos 1.

Šv. Alfonso sodalietės surengė madų parodą balandžio 4 Eudowood Gardens salėje. Po gardžios vakarienos vyko naujausiu moterišku drabužių paroda. Pelnas paskirtas Šv. Alfonso mokyklos reikalui. Vakaro vedėjas kun. A. Dranginis nuširdžiai padėjo visiems, kurie dirbo ir dalyvavo rengime.

Gražios vestuvės įvyko Šv. Alfonso bažnyčioje balandžio 8, kai Rimantas Vitkauskas ir Anna Marie Kwedar priėmė moterystės sakramentą. Jų moterystę palaimino kun. A. Dranginis. Po mišių Lietuvių svetainės salėje tėvai, giminės ir svečiai

turėjo progos pasveikinti jaunuosius.

Šv. Alfonso suaugusių klubas metinį banketą rengia balandžio 30, sekmadienį, Eudowood Gardens Baltimorės priemiesty. Šokiam gros geras orkestras. Rengimo komitetas paruošė įdomią programą.

Pirmosios komunijos šventė Šv. Alfonso bažnyčioje įvyks gegužės 7, sekmadienį, per 10 val. mišias, kurias aukos kun. A. Dranginis.

Daina, vyrų choras, rengia koncertą gegužės 6 Lietuvių svetainės didžiojoje salėje. Pradžią 7:30 val. vak. Daina atšvęs savo aštuonerių metų sukaktį. Po koncerto šokiai, grojant Larry Prascius orkestrui. Bus turtinagas valgių ir gėrimų bufetas. Bilietus galima gauti pas choro vyrus.

Šv. Vardo draugijos Baltimorės miesto metiniam seimui balandžio 16 vadovavo Šv. Alfonso parapijos narys Francis Bill Weber. Seime dalyvavo nemažas skaičius Šv. Alfonso parapijos narių. Seimas įvyko Shrine of the Little Flower parapijoje.

Gegužės mėnesio metinė procesija, skiriama Marijos garbei, šiemet bus gegužės 14, sekmadienį, 4 v. popiet. Sodalietės neš Marijos statulą. Jas lydės mokyklos vaikūčiai ir parapijos draugijos. Procesija baigsis rožančiumi ir Švč. Sakramento palaiminimu. Kunigai kviečia visus gausiai dalyvauti

Ona Rekuvienė, gimusi ir augusi Pensilvanijoje, atsikėlė į Baltimorę prieš 40 metų ir čia apsigyveno. Po sunkios ligos mirė Šv. Agnietės ligoninėje balandžio 7. Ona buvo malonaus būdo moteris, ištikima Šv. Alfonso parapijos ir sodaliečių draugystės narė. Gedulingos mišios už jos sielą aukotos balandžio II Šv. Alfonso bažnyčioje. Palaidota Loudon Park kapinėse. Nuliūdime liko vyras Feliksas, sūnūs Feliksas ir Paulius, giminės bei draugai.

Jonas Obelinis

WATERBURY, CONN.

"Ratelio" vakaras

Prieš keletą metų įsteigta tautinių šokių grupė pasivadino "Ratelio" vardu. Grupė išaugo į pajėgų vienetą ir šoko įvairiuose miestuose garsindama lietuviškus tautinius šokus. Ilgamei vadovei A. Bulotienei išvykus, jos pareigas perėmė Zina Čerkienė.

"Ratelio" šokėjai ruošiasi dalyvauti šią vasarą Toronte įvyksiančiose Pasaulio Lietuvių Dienose. Kad jaunimas galėtų ten nuvykti, balandžio 29, šeštadienį, Šv. Juozapo parapijos salėje rengiamas "Ratelio" balius. Programoje tautiniai šokiai, loterija ir kitos pramogos.

Jaunimas tiki, kad Waterburio ir apylinkės lietuviai gausiai dalyvaus ir parems jaunatviškus užmojus.

Vytas P.

SPORTAS

LAK sukakčiai ruošiamas leidinys

New Yorko Lietuvių Atletų Klubas (LAK) šiais metais švenčia 75-erių metų gyvavimo sukaktį. Tai yra viena iš seniausių lietuvių sporto organizacijų (valdžios įstaigoje įregistruota 1903). Savo veikloje LAK kultivavo ir kultivuoja sportą — kūno kultūrą, o taip pat puoselėjo ir puoselėja lietuviybę.

Dabartinė LAK vadovybė šiai sukakčiai atžymėti nutarė išleisti leidinį. Jo reikalu kreipiamės į mielus sportininkus ir sporto darbuotojus, prašydami talkos.

Mum reikalinga:

- 1) Jūsų turima medžiaga apie LAK veiklą nuo įsikūrimo iki dabar;
- 2) nuotraukos, laikraščių iškarpos ir straipsniai iš Klubo veiklos;
- 3) Jūsų asmeniškai atsiminimai ar Jūsų veiklos dokumentai;
- 4) kitų narių nuveikti darbai, rezultatai ir pasižymėjimai sporte;
- 5) viskas, kad tik liečia LA Klubą ir jo narių įnašą į lietuvių ir Amerikos gyvenimą.

Būsimi dėkingi už Jūsų pagalbą. Panaudoję Jūsų medžiagą, ją saugosim ir jum grąžinsim. Prašom šio reikalo neatidėlioti, nes nuo Jūsų atsakymo priklausys leidinio turinys ir išleidimas.

Visą medžiagą prašom įteikti ar siųsti Juozui Vilpišauskui, 348 Stanhope St., Brooklyn, N.Y. 11237.

Dėkojame iš anksto.

Leidinio komitetas

RSA stalo tenisas

Rytų apygardos sporto pirmenybių dalį balandžio 8 užėmė stalo teniso varžybos. Dalyvavo daugiausia jaunimas, bet jų tarpe buvo įsimaišę ir keli vyrų grupės žaidėjai. Pirmą vietą vyrų grupėje po dvigubo peržaidimo laimėjo Bostono Ramūnas Ivaška, antroji liko Leonas Juozapavičius ir trečioji A. Pilvelis (iš Hartf.). Jaunių B grupėje iš 6 dalyvių I v. gavo A. Klemas (Wash.), II R. Ivaška (Bost.), III L. Karmazinas. Jaunių C grupėje: I Linas Karmazinas, II Ričardas Nemickas, III P. Stuoipis (Bost.), Mergaičių B: I Rama Gvildytė, II Rita Bobelytė, III J. Mark. Mergaičių C: I Rima Jasaitytė, II Rita Gvildytė, III R. Nemickas. Visi žaidėjai, kurie kurių pavardės nepažymėta vietovė, priklauso N.Y. Lietuvių Atletų Klubui. Laimėtojai buvo apdovanoti taurelėmis ir dauguma jų susitarė važiuoti į Torontą žaidynes.

PLSŽ naujienos

Pagrindinė Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynių vieta bus Eto-

bicoke Olympium, 590 Rathburn Rd., Toronto miesto vakarinėje dalyje, esančioje netoli pagrindinio aerodromo. Ten vyks krepšinio, tinklinio, plaukimo, stalo teniso ir šachmatų varžybos. Etobicoke Olympium yra didžiulis, modernus, neseniai pastatytas sporto kompleksas, vienas iš moderniausių visoje Kanadoje, ypač pažymėtinas puikiu plaukymo baseinu. Etobicoke stadijonas buvo baigtas įstatyti 1976 ir kainavo 6.2 mil. dolerių. Pastatas yra 260 akrų parko plote, kuriame taip pat įrengti lengvosios atletikos ir lauko teniso įrengimai, kur vyks šių šakų žaidynių programa. Išnuomos ir kitos Etobicoke Olympium kaimynystėje esančios gimnazijų patalpos: Vincent Massey Collegiate Institute, Richview Collegiate Inst., Martingrove Coll. Inst. ir kitos. Vėliau bus pateiktas žemėlapis, tiksliai nurodąs visas Pasaulio Lietuvių Dienų renginių vietas ir adresus. Šaudymo pirmenybės vyks Hamiltono lietuvių medžiotojų šaudykloje "Giedraitis", prie Caledonia miestelio. Golfo pirmenybės vyks Nobleton Lake Golf and Country Club, ir rytus nuo Nobleton miestelio. Futbolo rungtynės numatytos pirmadienį, liepos 3, Earlsclourt Park, prie St. Claire Ave., West ir Lansdowne Ave. kampo. Sportininkų susipažinimo vakaras įvyks penktadienį, birželio 30, Lietuvių Namuose, o šeštadienį dviejuose Royal York viešbučio salėse bus šokiai ir seniem, ir jauniem.

Žaidynių sporto programa prasidės pirmadienį, birželio 26, jaunių A grupės ir vyrų krepšinio turnyru, kuris tęsis visą savaitę ir, kartu su kitų sporto šakų baigmėmis, šeštadienį pasibaigs Etobicoke Olympium patalpose. Visų sporto šakų tvarkaraštis bus paskelbtas spaudoje. Dėl informacijų kreiptis į ŠAL-FASS centro valdybą, 32 Rivercrest Rd., Toronto, Ontario M6S 4H3, Canada. Tel. (416) 763-4429.

NAUJAUSIA PLOKŠTELĖ

LAIMA STEPAITIS, SOP—RANO. Solistė dainuoja G. Gudauskienės, L. Andriulio, K. Kavcko, B. Dvariono, Leoncavallo, Grieg, Massenet, Tosti dainas ir Rossini, Donizetti, Puccini, Verdi ir Mozarto arijas. Stereo plokštelė 7 dol.

Persiuntimui pridėdama 50c. Šios bei kitos lietuviškos plokštelės, knygos ir suvenyrai gaunami Darbininko administracijai: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

SUVENYRAI

Automobiliams lipinukai (decal), Lietuvos Vytis su trispalve ir stilizuota Vytis, lipinama iš vidaus. Lietuvos Vytis su trispalve ir Amerikos-Lietuvos vėliavomis bei Vytim, lipinama išorėje. Kaina po 1 dol. Lipinukai 1978 Sporto-Dainų šventės atminimui su Gedimino stulpais, vidiniai-išoriniai po 1.50. Lipinukas išorėje LABAS, kaina 1 dol. Lipinukas su Lietuvos Vytim ir trispalve SVEIKAS, kaina 1.50 ir L.T. Lietuva 2 dol.

Lietuviška trispalvė vėliavėlė su pastatymo kaladėle (base) — kaina 1.50 dol. Lietuviška ir JAV vėliavėlės su pastatymo kaladėle — kaina 2 dol.

Baltiniai (T-Shirts) su Lietuvos trispalve ir Vytis su užrašu LITHUANIAN POWER. Vairams: L 10-12 ir XL 14-16, Suaugusiems: S 34-36, M 38-40, L 42-44 ir XL 46-48. Su persiuntimu 4 dol.

Visos šios ir kitos lietuviškos knygos bei lietuviškos plokštelės gaunamos Darbininko administracijai: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, prisidėdami prenumeratos mokestį, prisidėjo aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

20 dol. — M. Petrauskienė, Hartford, Conn.

Po 7 dol. — V. Dreseris, Miami, Fla., M. Rožėnas, Roynham, Mass., P. Gaižutis, Oakville, Conn., E. Lavrins, Naples, Fla., M. Puskarskis, Chicago, Ill., M. Vilkas, Richmond Hill, N.Y., L. Vaitkevičius, Maspeth, N.Y., V.J. Količius, Pittsburgh, Pa., Z. Krasauskas, Chicago, Ill., J. Skladaitis, Philadelphia, Pa., A. Zdanys, Newington, Conn.

Po 5 dol. — K. Čiurinskas, Saint John, Ind., Č. Sodaitis, Woodside, N.Y., M. Kemzura, Woodhaven, N.Y., A. Kiškis, Los Angeles, Calif., I.L. Laučka, Columbia, S.C.

Po 4 dol. — VI. Plečkaitis, New Britain, Conn., Pr. Surma, Philadelphia, Pa., A. Zabela, Jersey City, N.J., F. Stankus, Hartford, Conn., M. Grigoravičius, Belleville, Ill., K. Mitinas, Fremont City, N.Y., J.B. Mike-laitis, Tucson, Ariz.

Po 3 dol. — P. Tutinas, Brooklyn, N.Y., A. Ragaižinskas, Brooklyn, N.Y.

Po 2 dol. — S. Marcinkevičius, Worcester, Mass., J. Kudirka, Baltimore, Md., V. Šnipas, Hartford, Conn., R. Edelman, Philadelphia, Pa., P. Averka, So. Boston, Mass., J. Perminas, Providence, R.I., V. Abromaitis, Putnam, Conn., P. Gražulis, Worcester, Mass., C. Shimkus, W. Hartford, Conn., J. Baltrušaitis, Los Angeles, Calif., A. Saulaitis, Oakville, Conn., P. Balčiūnas, Hot Springs, Ark., M. Žadeikis, Bethany Beach, Del., I.K. Skrupskelis, Columbia, S.C., P. Butkys, Monterey Park, Calif., B. Oniūnas, Juno Beach, Fla., V. Stašaitis, Newington, Conn., kun. A. Senkus, Lake Worth, Fla., J. Valiūšaitis, Stamford, Conn., T. Gečienė, Philadelphia, Pa., J. Shablauskas, Richmond Hill, N.Y., kun. V. Zakaras, Putnam, Conn., M. Karechka, Jamaica, N.Y., I. Girdzevičius, Sault Ste. Marie, Ont., S. Razgaitis, Chicago, Ill., A. Vitkus, W. Hartford, Conn., M. Macezinskas, Brooklyn, N.Y., V. Lileika, Groton, Conn., dr. J. Kazickas, Greenwich, Conn.

Po 1 dol. — F. Sablinskas, Worcester, Mass., A. Gulbinskas, Arcadia, Calif., B. Wilkinson, Baltimore, Md., L. Radzill, Bridgeport, Conn., E. Mekys, Cleveland, Ohio, E. Katilius, Omaha, Nebr.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

PARDAVĖJAI. Mes paruošėme darbi. Musų bendrovė parduoda namus ir nuosavąs augančios zonos. Mum reikia vertių dvikablių asmenų. Dalis laiko lietuviškoj aplinkoj. Atlyginimas pagal pardavimą. Kreiptis telefonu: Mr. Brown, 914 761-5830.

INSPECTIONS AND RE-INSPECTIONS
MARIO'S AUTO INSPECTION SERVICE
MARIO DE SANTIS PROP. COMPLETE BRAKE REPAIRS FRONT END WORK ELECTRICAL WORK TUNE UPS OUR SPECIALTY. AUTO REPAIRS SKILLED MECHANICS, SHELL BAY ROAD MAYVILLE OPP. EXIT OF STATE INSPECTORS' PHONE 609 465-5007 CAPEMAY COURT HOUSE.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

Models
For
Television,
Fashion,
Commercials,
Shows,
Advertising
Beginners and
Professionals
Apply This
Week 1-5 P.M.
(Suite 404)
225 West 57th St.,
N.Y.C.
212-586-3556

1978 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

VIENOS AR DVIEJŲ SAVAIČIŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ, AUSTRIJĄ IR VOKIETIJĄ IŠ BOSTONO, NEW YORKO, CLEVELANDO IR DETROITO

Gegužės 14-22: 1 diena Maskvoje, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuje su ekskursija į Kauną ir 1 naktis Maskvoje.

Birželio 20 — liepos 4, liepos 8 — 22: Lietuva, Austrija ir Vokietija. 1 naktis Maskvoje, 6 naktys ir 5 dienos Vilniuje su 1 dienos ekskursija į Kauną, 1 naktis Maskvoje, 3 naktys Vienoje ir 3 naktys Miunchene.

Rugpjūčio 13-27: Lietuva, Vokietija. 1 naktis Maskvoje, 6 naktys ir 5 dienos Vilniuje su 1 dienos ekskursija į Kauną, 1 naktis Maskvoje, 4 naktys Miunchene, romantišku keliu į Frankfurtą ir 2 naktys Frankfurte.

VISOS GRUPĖS BUS LYDIMOS PATYRUSIŲ PALYDOVŲ

DAUGIAU INFORMACIJŲ KELIONIŲ Į LIETUVĄ REIKALU PRAŠOMA KREIPTIS:

ALGIRDAS MITKUS
BALTIC TOURS
8 WHITE OAK ROAD
NEWTON, MA 02168
(617) 969-1190

ARBA

CLEVELANDE:
(216) 692-1707

DETROITE:
(313) 453-8614

Lietuviška REAL ESTATE įstaiga St. Petersburg, Floridoj
ANGELÉ E. KARNIENÉ
Broker-Realtor
3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Fla. 33706
Telef. (813) 360-2448, vakare (813) 345-2738
Rezidencijos-Moteliai-Sklapai
Apartmentai-Kondominiumai
Nuomavimas — Notary Public

New Yorko Lietuvių Atletų Klubu jaunių D grupės laimėtojai prieš Hartfordo jaunius. Nuotr. L. Tamošaičio

DŽIAUGSMO IR RYŽTO DIENOS

BROCKTON, MASS.

Su dideliu entuziazmu ir ryžtu kelių kartų lietuviai ruošėsi Vasario 16-osios sukaustuvei šventei.

Dėl sniego audrų dydis minėjimas vasario 11 negalėjo įvykti. Brocktono lietuviai minėjo brangią šventę kaip buvo įmanoma. Vasario 16 paskelbta Lietuvių diena. Miesto rotušės trečias aukštas buvo lietuviškas. Fr. Wallen (Pranas Valungevičius), trečios kartos lietuvis, viešųjų darbų viršininkas, savo lėšomis suruošė lietuviškų valgių vaišes. Atsilankė burmistras David E. Crosby, kitų skyrių aukštieji pareigūnai bei tarnautojai. Fr. Wallen kabinete kabėjo Lietuvos Vytis.

Vasario 17 miesto centre, 90 Main St., Shawmut First County banko dideliame lange buvo matomi Lietuvos žemėlapis, lietuviška trispalvė vėliava, 5 plakatai iš Lietuvos istorijos (piešti J. Tamošūno), audiniai, juostos, gитарas, kryžiai, tautinės lėlės ir kiti papuošalai. Šį langą dekoravo V. Bizinkauskienė su padėjėjomis, o patį langą išrūpino dr. P. Bizinkauskas.

Vasario 19 d., 5:30 val. Brocktono radijo stotis LB pastangomis perdavė angliškai Laisvės Varpo vadovybės gerai paruoštą programą.

Laisvės Varpo programoj per tris sekmadienius buvo duodama žinių lietuviškai apie Lietuvos kunigaikščius, istorinius įvykius, okupacijas. Buvo įterpiamos solistų bei chorų dainos.

Vasario 26 pagrindinį minėjimą surengė Brocktono Lietuvių Taryba. 10 val. Šv. Kazimiero bažnyčioj mišias už žuvusius Lietuvos laisvės kovotojus aukėjo klebonas kun. Petras Šakalys. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis. Turi-

ningą pamokslą pasakė kun. dr. A. Jurgelaitis, OP. Giedėjo parapijos choras, vadovaujamas komp. J. Gaidelio.

Aukojimo metu Fr. Wallen atnešė pernai pašventintą suvyniotą Lietuvos vėliavą, kurią klebonas padėjo ant altoriaus. Po mišių vėliava ilgos mašinų vilkstinės, globojamos policijos, be sustojimų buvo nuvežta į Mindaugo gatvę (vienai savaitei pavadinta), Legion Parkway aikštę, kur ji buvo iškelta. Iškeltame dalyvavo burmistras Crosby, visų žinybų miesto pareigūnai, kleb. kun. P. Šakalys, svečiai kunigai, lietuvių ir amerikiečių visuomenė. Vakare 11 val. žinių metu buvo rodoma daug vaizdų iš lietuviškų iškilmų, vykusių ryšium su Vasario 16-tąja.

Parapijos salėj 3 val. popiet minėjimą atidarė garbės pirmininkas klebonas kun. Petras Šakalys. Jis ir prasmingą invokaciją sukalbėjo. Po to minėjimui vadovavo Brocktono Lietuvių Tarybos pirm. Bronius Burba. Jis perskaitė ir Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktą. Sveikino burmistras D. Crosby, miesto tarybos narys G.

WORCESTER, MASS.

Maldos diena

Amerikos Lietuvių R. Katalikų Moterų Sąjunga balandžio 23, sekmadienį, skelbia maldos dieną už Lietuvą, prašant Dievo, kad arkivyskupas Jurgis Matulaitis greičiau būtų paskelbtas šventuoju ir kitomis intencijomis: pašaukimų pagausėjimas, šeimų ir jaunimo dorovinis gyvenimas, lietuviškų parapijų sustiprėjimas, Lietuvos laisvės atgavimas ir kt.

Cataldo, miesto tarybos narys dr. W. Moncevičius, viešųjų darbų skyriaus viršininkas Fr. Wallen. Gintaras Subatis perskaitė kongresmano J. Burke sveikintimą ir rezoliucijas.

Martyno Jankaus šaulių kuopa apdovanojo knygomis su prasmingais įrašais Fr. Wallen, G. Cataldo ir dr. P. Bizinkauską. Dovanas įteikė pirm. R. Bielkevičius su šaule B. Martišiene.

Jaunimo ansamblio Sukūrys vyresniųjų grupė, vadovaujama Vyt. Bruzgio, pašoko keturis šokus. Pianinu palydėjo muz. M. Crowley.

Aukų reikalą kalbėjo P. Kušauskas. Rinkėjai: Jonas Činčys, Aleksandras Ramanauskas, J. Šuopys, J. Venčkauskas ir jų padėjėjai. Surinkta 1000 su viršum dolerių.

Solistas Benediktas Povilavičius padainavo: Mano pasaulis — Raudonikio, Aušta aušrelė — J. Gaidelio, Budrio dainą iš operos Pilėnai — Klovos, Mefistofelio ariją iš operos Faustas — Gounod. Akomponavo muz. J. Gaidelis.

Pagrindinę minėjimo kalbą pasakė Altos centro sekretorius kun. Adolfas Stašys. Kalbėtojas sumaniai pristatė klausytojam kovojančią tautą ir Bažnyčią.

Šv. Kazimiero parapijos cho-

Balandžio 23 pasirinkta todėl, kad tą sekmadienį yra arkivysk. Jurgio Matulaičio vardo diena.

Tą sekmadienį Moterų Sąjungos 5-tos kuopos narės Worcester, pasipuošusios tautiniais drabužiais, renkasi į parapijos salę, iš kur eis į 10 val. mišias, aukojamas šia intencija. Kviečiamos visos organizacijos ir visi lietuviai dalyvauti mišiose ir pamaldose. Taip pat kviečiami ir kitų lietuvių kolonijų parapijų, ir mokyklų lietuvių jungtis į bendrą maldos dieną. Išsiųsti laiški ir kitur, visur kviečiant prisidėti. (Žiūr. šio numerio vėdamąjį straipsnį).

Pavasarinis koncertas

Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa balandžio 29, šeštadienį, 7 val. vak. Maironio Parke rengia pavasarinį koncertą su vakariene. Programą atliks trio-kvartetas "Paslaptis" iš Hartford, Conn., vadovaujamas muz. Jurgio Petkaičio. Jis ir akomponuos. Muzikinį vienetą sudaro I. Petkaitienė, G. Aleksandravičienė, S. Alienė ir dr. Alis.

Šokių gros orkestras. Bilietai gaunami pas šaulius.

Mokyklos pietūs

Aušros Vartų liuanistinės mokyklos tėvų komitetas gegužės 7, sekmadienį, 1 val. popiet Maironio Parke rengia pietus su programa, kurią atliks mokiniai. Pietus pagamins mokinių mamytės. Tėvų komitetas kviečia visus paremti lietuvišką švietimą.

J.M.

ras, vadovaujamas komp. J. Gaidelio, padainavo: Malda už tėvynę — J. Gaidelio, Iš visų kraštų — S. Gailevičiaus, Siūbau lingau paukštelis — J. Zdaniaus, Mes su rūta — D. Andrius, Šiaurės pašvaistė — S. So-deikos.

Išnešus vėliavas, B. Burba pakvietė pasivaikinti L.K. M.S-gos 15 kuopos suruoštomis vaišėmis.

Pagerbtas globėjas

Šv. Kazimiero lietuvių parapija Brocktone kovo 5 iškilmingai paminėjo šv. Kazimierą. 10 val. šauliai, L.K.M. S-ga, jaunimas vėliavas sunešė prie altoriaus. Lietuvos vyčių kuopos pirmininkas J. Tamošūnas atnešė šv. Kazimiero paveikslą, kurį klebonas kun. P. Šakalys pašventino, chorui giedant šv. Kazimiero giesmę. Mišias aukėjo kun. klebonas. Pamoksle kun. dr. A. Jurgelaitis, OP, ryškino šv. Kazimiero pamaldumą, meilę Dievui, Marijai, Lietuvai, vargšams.

Mišių metu parapijos choras, vadovaujamas komp. J. Gaidelio (solo M. Bizinkauskaitė), pagiedojo Panis Angelicus ir šv. Kazimiero giesmę.

Po pamaldų klebonas visiem padėkojo ir pakvietė į mokyklos salę apžiūrėti paveikslą, bendrai pasidžiaugti parapijos švente ir pasivaikinti.

Salėj buvo pasveikinti varduvininkai Kazimierai ir Kazimieros. Su šv. Kazimiero paveikslu supažindino kun. dr. A. Jurgelaitis. Dar kalbėjo Lietuvos vyčių veikėja Pranė Bamilienė.

E. Ribokienė

92 METŲ AMŽIAUS

Ieva Sandienė, gyvenanti 33 Pearl St., Dorchester, Mass., balandžio 8 atšventė 92 metų amžiaus gimtadienį. Su ja gyvena jauniausia duktė Margarita su sūnumi. Ji džiaugiasi, kad vaikai ir anūkai suruošė jai pagerbimą ir kad ji turėjo progos matyti netik savo didelę šeimą, bet ir senus draugus, kurie amžiumi netoli jos.

Ievos Sandienės vyras Augustas atvyko į Ameriką 1911. 1912 jis atsikvietė į žmoną su dviem vaikais. Jie turėjo 14 vaikų. Iš jų dar gyvena penki: Ona, Alfonsas, Eleonora, Margarita ir Edvardas. Augustas Sanda mirė prieš 11 metų. Keletas iš jų sūnų dalyvavo II-ajame pasauliniame kare ir grįžo su paliegusiomis sveikatom. Skaudu buvo tėvam laidoti suaugusius vaikus.

Ieva Sandienė turi 31 anūką, 46 proanūkius ir 4 propoanūkius. Šeimą išaugino lietuvišką, katalikišką. Vienas iš anūkų yra kunigas. Ji pati dalyvavo lietuviškose, katalikiškose organizacijose. Rėmė šv. Petro bažnyčią So. Bostone, Putnamo vienuolyną, lietuvių pranciškonus Kennebunkporte. Lankydavo vargšus, ligonius, suteikdama jiems pagalbą, nuraminimą. 1949 Sandai atsikvietė iš Vokietijos Kazimiero Mokaus šeimą su 3 mažais vaikais ir padėjo įsikurti

Minkų radijo valandėlės koncertas įvyko balandžio 9 Lietuvių Piliiečių d-jos salėj su dideliu pasivėlavimu. Pradžioj kalbėjo Steponas Minkus. Sveikino Lietuvių Piliiečių d-jos pirm. A. Čaplikas. Jų kalbos mažai buvo girdimos, nes neveikė mikrofonai. Petras Blumas parodė filmą iš demonstracijų Washington'e ir iš Expo 1967. Susirinkusius maloniai nustebino solistė Marytė Bizinkauskaitė iš Brocktono. Programą pradėjo St. Šimkaus dainomis: Tėviškėlė, Plaukia sau laivelis, Pamylėjau vakar ir Kur bakūžė samanota. Balsas labai malonus. Solistė dainavo su puikiu išgyvenimu. Jai akomponavo jos tėvelis dr. Petras Bizinkauskas. Aleksandra Moriarty padėklamavo penketą savo kūrybos eilėraščių. Tautinių šokių sambūris, vadovaujamas Onos, Gedimino ir Lilijos Ivaškų, pašoko čigonėlių ir gyvatarą. Akordeonu pritarė E. Meilus iš Worcesterio. M. Bizinkauskaitė padainavo: Pavasarinis ilgesys — Bražinsko, Tave aš pamačiau — iš Australijos 1971, Burtai — J. Gruodžio, Pirmoji audra — V. Kairiūkščio, ištrauką iš Sound of Music, Nemunėli, Nemunėli — Bražinsko. A. Moriarty vėl padėklamavo penkis savo kūrybos eilėraščius, tautinių šokių šokėjai pašoko našlinį jonkelį ir landytinį. Šokėjai sugebėjo ne tik gražiai pašokti, bet ir nusišypsoti.

šiam krašte. Tai kultūringa šeima, už savo labdarą neieškojusi nuopelnų.

Būdama 80 metų, I. Sandienė aplankė Lietuvą. Buvo nupirkus gražaus gintaro dukrom, bet kelionėj buvo apvogta.

Ji dar nejaucia 92 metų naštos. Yra palyginti dar geros sveikatos ir turi gerą atmintį. Jai linkim daug sveikatos ir džiaugtis gyvenimu toliau.

Marija Mockienė

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

KAINA nuo \$741.00

Iš BOSTONO ir NEW YORKO VIENOS SAVAITĖS: Maskva/Vilnius/Leningradas

balandžio 25
balandžio 29
gegužės 4

gegužės 7
gegužės 9
rugpjūčio 17
rugpjūčio 22

DVIEJŲ SAVAIČIŲ: Maskva/Vilnius/Leningradas/Bruselis

gegužės 28
birželio 11
liepos 2

liepos 16
rugpjūčio 6
rugpjūčio 3

gruodžio 22

Visos grupės skris su nuolatiniais lėktuvų skridimais — NE CHARTERS, aplankys Kauną ir Trakus, bus lydimos vadovų. Prie grupių galima jungtis iš VISŲ KITŲ MIESTŲ su papildomu mokesčiu. Dėl GRUPINIŲ KAINŲ, galiojančių išvykimo laikui, kreiptis į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway, P.O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 617 268-8764

Ištaigai vadovauja: Aldona Adomoniene ir Albina Rudžiūnienė. Prices are based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval.

This announcement is neither an offer to sell nor a solicitation of an offer to buy any of these securities
The offer is made only by the Offering Circular

LITAS MOKA 10% DIVIDENDĄ ANT REGISTRUOTŲ LITO BONŲ (10% Convertible Debenture Bonds)

VISA LAIDA: \$500,000
VIENAS BONAS: \$500
DIVIDENDAI MOKAMI KAS PUSMETĮ
SAUSIO 1 IR LIEPOS 1

1986 m. spalio 1 d. šias vertybes galima atsiimti grynais pinigais arba išeisti į LITO BENDROVĖS akcijas po \$2.00 už akciją.

PRAŠOME KREIPTIS DĖL APRAŠYMO/"OFFERING CIRCULAR" ADRESU:

LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114TH STREET
RICHMOND HILL, NEW YORK 11418
(212) 441-6799

Securities will be offered in states where the Securities Laws of such states have been complied with.

A.A.

DR. ALEKSANDRUI GASIŪNUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jo sūnui Donatui, šeimai ir artimiesiems.

Dana ir Jonas Bilėnai

Mylimam vyrui ir tėvui

A.A.

JUOZUI CEILIUI

mirus, gilaus skausmo ištiktai žmonai Reginai, dukrai Ramutei ir kitiems artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Sofija ir Stasys Vaškiai
Elena ir Justinas Liaukai
Snieguolė Liaukutė

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židiny šį savaitgalį: balandžio 22, šeštadienį, Maironio lituanistinės mokyklos tėvų komiteto balius didžiojoje salėje.

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos New Yorko židinio ruošia neseniai mirusio mokslininko lituanisto prof. dr. Alfredo Senno pagerbimui minėjimą. Minėjimas įvyks gegužės 7, sekmadienį, 3:30 val. popiet, Kultūros Židinio apatinėje salėje. Apie prof. dr. Alfredą Senną ir jo įnašą į lietuvių kalbos mokslą kalbės buvę jo studentai — dr. Vladas Jaskevičius, SJ, Fordham universiteto profesorius, ir dr. Antanas Klimas, Rochesterio universiteto profesorius. Neseniai apie velionį plačiai buvo rašyta ir Darbininke.

Ur a.a. Karolį Kraus mišios bus aukojamos lietuvių pranciškonų koplyčioje Brooklyne balandžio 29, šeštadienį, 10:30 val. ryto. Mišias užprašė velionio našlė Uršulė Kraus.

Prisikėlimo parapija Toronte, kuriai vadovauja lietuviai pranciškonai, balandžio 15-16 atšventė 25-erių metų veiklos sukaktį. Iš Brooklyno vienuolyno ten buvo nuvykę Tėv. Paulius Baltakis, OFM, ir Tėv. Placidus Barius, OFM, toje parapijoje dirbę daug metų. Į iškilmes iš Brooklyno vienuolyno taip pat buvo nuvykęs Br. Jurgis Petkevičius, OFM.

Solistė Ona Pliuškonienė dainuoja Maironio lituanistinės mokyklos baliuje, kurį rengia tos mokyklos tėvų komitetas šį savaitgalį, balandžio 22, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židiny.

Maironio lituanistinės mokyklos tėvų komitetas rengia pavasario balių ir šokius šį šeštadienį, balandžio 22, Kultūros Židiny. Koncertinę programą atliks solistė Ona Pliuškonienė, šokiama groja Joe Kazlo orkestras. Kokteiliai 7 v.v., programos pradžia 8 v., vakarienė 8:30 v.v.

Ona Pliuškonienė dainuoja įvairiuose parengimuose. Ją girdėsime balandžio 22 Kultūros Židiny Maironio lituanistinės mokyklos pavasario baliuje.

MAIRONIO MOKYKLOS PAVASARIO BALIUS

ŠEŠTADIENĮ, BALANDŽIO 22 D., KULTŪROS ŽIDINYJE

PROGRAMOJE
DAINUOJA SOL. ONA PLIUŠKONIENĖ IŠ PHILADELPHIJOS
ŠOKIAM GROJA JOE KAZLO ORKESTRAS

7:00 val. vak. kokteiliai
8:00 val. vak. programa
8:30 val. vak. šilta vakarienė

Įėjimas \$15.00 suaugusiems, \$10.00 jaunuimui

Stalus užsisakyti ir bilietus įsigyti galima iš anksto pas Tėvų Komiteto narius:

Dailydienė 847-1267
A. Jankauskas 849-2260
B. Kumet (516) 538-8985
G. Žemaitaitis (203) 847-1779

Pabaltiečių Moterų Federacijos 31 metų veiklos sukaktis bus minima balandžio 23, sekmadienį, 4 val. popiet Estų namuose, 243 E. 34th St., New York, N.Y. Taip pat bus prisimintos Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės paskelbimo 60 metų sukaktys. Kalbės Horst Uhlich, prie JT Pavergtų Tautų komiteto pirmininkas. Po minėjimo bus meninė programa ir vaišės.

A.L.K. Moterų Sąjungos New Yorko ir New Jersey apskričių suvažiavimas įvyks gegužės 28 Švč. Trejybės parapijos salėje, 201 Adams St., Newark, N.J. 10:30 ryto mišios bažnyčioje ir suvažiavimo posėdžiai parapijos salėje. Visos septynios kuopos prašomos atsiųsti savo atstoves.

A.L.K. Moterų Sąjungos centro valdybos pirmininkė Julija Mack atvažiuoja į Elizabeth, N.J. Balandžio 23, sekmadienį, 11 val. ji dalyvaus mišiose lietuvių Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos bažnyčioje, 209 Ripley Pl., arkivyskupo Jurgio Matulevičiaus beatifikacijos intencija. Vėliau centro pirmininkė susitiks su New Yorko ir New Jersey apskričių kuopų atstovėmis. Visi lietuviai prašomi kuo greičiau dalyvauti šiose mišiose. Visos septynios kuopos prašomos atsiųsti savo atstoves.

Dr. Dietrich Loebe balandžio 21, penktadienį, 8 v.v. Carnegie International Center, 345 E. 46 Street, skaitys paskaitą apie sovietų finansinę sistemą. Paskaitą rengia Pabaltiečių Studijų Draugija. Dr. Loebe gimė 1923 Rygoje, mokslus baigė Vakarų Vokietijoje, jo specialybė — teisininkas. Jis turėjo progos lankyti Sovietų Sąjungoje ir ten susipažinti su jų finansine sistema. Jis profesoriauja Kieolio universitete, Vokietijoje. Šiuo metu kaip svečias dirba mokslinį darbą Wilsono tarptautiniam institute Washington, D.C.

Antanui J. Mažeikai, Lietuvos vyčių, Katalikų Federacijos ir kitų organizacijų ilgamečiui veikėjui, neseniai persikėlusiam į Floridą, vietinė Lietuvos vyčių apskritis spalio 15 ruošia specialų pagerbimą Apreiškimo parapijos patalpose. Brooklyne.

Petrus Ažuolas išrinktas Pavergtų Tautų Sąjūdžio ABN (Antibolshevik Bloc of Nations) New Yorko padalinio pirmininku.

Maironio lituanistinėje mokykloje baigiamieji aštunto skyriaus egzaminai prasidės gegužės 6 ir tęsis tris savaitgalius. Mokslo metai baigiami birželio 4. Tą dieną Kultūros Židiny bus pamaldos ir iškilmingas mokslo metų baigimo aktas.

NAUJA LDD 7 KUOPOS VALDYBA

Lietuvių Darbininkų Draugijos 7 kuopos susirinkime balandžio 2 pristatyta nauja valdyba. Pirmininke perinkta ilgametė kuopos veikėja ir širdis Bronė Spūdienė, protokolo sekretorium išrinktas Antanas Šateika, vicepirmininkai Jonas Klascius ir adv. Steponas Briedis. Pastarajam už nuopelnus kuopai suteiktas garbės vicepirmininko titulas. Finansų sekretore išrinkta Marytė Vasilka. Prieš tai rūpestingai tvarkęs kuopos finansus Jonas Galinis šį kartą dėl nesveikatos nekandidatavo. Išdėdinti perrinktas Valteris Šleivys, o išdo globėjais Ona Petrašienė ir Albinas Sakalas.

Susirinkime pirmininkė padarė pranešimą iš savo veiklos.

Balandžio 22 kuopa Fifi restorane Woodhavene rengia margučių balių. Kuopos valdybos narė Marytė Vasilka buvo išvykusi į Chicago ir dalyvavo savo tetos Radžiūnienės laidotuvėse. Kuopa jai pareiškė užuojautą dėl tetos mirties. Po susirinkimo kuopos narius pavažiavo Pranas Bručas, kuris dabar gyvena North Carolina. Ten jis nusikėlė dirbti su viena medicinos reikmenų įmone. Anksčiau jis turėjo savo užėigą Woodhavene. Tai jo salėje kuopa darydavo savo susirinkimus.

Į kuopą įstojo trys nariai: Mr. ir Mrs. Verone ir Veronika Pažereckienė.

LKM Sąjungos 29 kuopa balandžio 9 Apreiškimo parapijos salėje surengė velykines vaišes. Iš dešinės Marytė Šalinskienė, kun. J. Čekavičius, dr. Antanas J. Revukas ir jo žmona Onutė Revukienė. Nuotr. C. Binkins.

SUTARTINĖ DAINUOJA!

(atkelta iš 5 psl.)

matiška muzikinis charakterizavimas. Jis mirė labai jaunas, tesulaukęs vos 26 metų amžiaus.

Stasio Šimkaus "Nugrimzdęs dvaras" yra gerai pavykęs muzikos kūrinys. Jis reikalauja dviejų solisčių ir berniukų choro paramos. Dainuos ten ir mergaitės. Žodžiai Ziliaus. Turinys yra alegoriškas. Dvare gyvena karalaitė, tai Lietuva. Jai peršasi šmaikštus jaunikaitis, tačiau karalaitė jį atmets. Tuomet užsiterština pasipiršęs karalius ir užsimoja sunaikinti dvarą, bet... dvaras nugrimzta su karalaitė ir jos pavaldiniais. Karalaitė viliasi, kad jos dvaras bus vėl atstatytas. Šį sunkiai kur gaunamą veiklą parūpino vienas iš Sutartinės krikšto tėvų — Vytautas Strolia.

A. a. Juozui Ceiliui mirus, jo prisiminimui įamžinti Lietuvių Fondui po 20 dol. aukojo: Z. ir M. Raulinaičiai, kun. A. Račkauskas, J.P. Kunigėlis, LKV S. gos Ramovės New Yorko skyrius; po 10 dol.: L. Bileris, E. ir E. Noakai, V. Savukynas, Kazys ir Sofija Butkus, Sofija Magonis, Kazimieras Bačauskas, Leonardas Ralys, Elena ir Juozas Andriušis; 5 dol.: Antanas Steponis.

Pianistės Aldonos Kepalaitės koncertas Town Hall salėje rengiamas gegužės 3, trečiadienį, 8:30 v.v. Programoje Ravel, Skriabino, Chopino kūriniai.

Tradiciinis margučių balius, rengiamas Lietuvių Darbininkų Draugijos 7 kuopos, bus balandžio 22, šeštadienį, Fifi kavinėje, 94-25 Jamaica Ave., Woodhavene.

Pavieniai sportininkai New Yorko, New Jersey ir Connecticut apylinkėse, kurie norėtų dalyvauti Toronte vyksiančiose Pasaulio Lietuvių sporto žaidynėse, bet dar nėra užsiregistravę, kviečiami skubiai registruotis pas Algį Jankauską, telef. (212) 849-2260.

ATOSTOGOS PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖJE

Pranciškonai visus lietuvius kviečia atostogauti jų vasarvietėje Kennebunkporte, Maine. Šis pajūris garsus amerikiečiuose savo kurortiniais patogumais. Pranciškonų vasarvietė arti Atlanto. Pastatai kasmet gerinami, aplinka lietuviška, buto ir maisto kainos žemesnės kaip kitur.

Sezonas prasideda liepos 1 ir baigiasi rugsėjo 4. Oras tuo laikui šiltas ir gražus. Čia patogų atostogauti per visą sezoną, o ne tik paskutines dvi liepos ir pirmąsias dvi rugpjūčio savaites. Tada gali pritrūkti kambarių. Pranciškonai nori per visą sezoną turėti svečių — panašiai, kaip būna amerikiečių vasarvietėse.

Visais informacijų reikalais reikia kreiptis šiuo adresu: Franciscan Guest House, Kennebunkport, Maine 04046. Tel. 207 967-2011.

Oratorijos metu bus rodomos skaidrės, vaizduojančios Kristaus kančių momentus. Tai bus įvairių laikotarpių dailininkų sukurti paveikslai. Skaidrių demonstravimą tvarkys jaunas South Carolinos universiteto graduantas magistro laipsniu Algis Norvila.

Nuolatinė choro akompaniatorė Dalia Sakaitė atliks Ludwig van Beethoveno sonatą "Waldstein". Ji nuoširdžiai ir be kaprizų padeda Sutartinei. Pianistė šiuo metu gyvena New Yorko ir Manhattano muzikos mokykloje, prof. Dora Zoslowski priežiūroje, ruošiasi magistrės laipsniui.

Antroje daly girdėsime dar dvilika harmonizuotų liaudies dainų: šešios iš jų skirtos mergaičių chorui ir šešios mišriam.

NAUJAI GAUTOS KNYGOS

Jonas Mulokas, VILNIUS LENKŲ OKUPACIJOS. Autoriaus įdomiai surinktos žinios apie Vilnių iš lenkų okupacijos laikų. Išleista Melbourne, Australijoje. Knyga kietais viršeliais, 114 psl. Kaina 4 dol.

Juozas Kaributas, TEATRINIO VARGO KELIAIS. Memuarai. Autoriaus leidinys. Spausdinta Romoje. Labai gausiai iliustruota aiškiomis ir įdomiomis nuotraukomis. Knyga kietais viršeliais, 191 psl., didesnio formato. Kaina 10 dol.

Anatolijus Kairys, TRYŠ DRAPOS: Rūtelė, Saulės rūmai, Zmogus ir tiltas. Išleido Dialogas Chicago. Knyga kietais viršeliais, 159 psl. Kaina 6 dol.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei lietuviškos muzikos plokštelės ir įvairūs lietuviški suvenyrai gaunami Darbininko administracijos: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Persiuntimo išlaidom pridedama 50 c.

NEW YORKO JAUNIMO ANSAMBLIO SUTARTINĖS KONCERTAS

balandžio 30, sekmadienį, 4 v. popiet

Kultūros Židiny.

Ansamblui vadovauja JŪRATĖ VEBLAITYTĖ-LITCHFIELD

Be ansamblio programoje dar dalyvauja:

DALIA SAKAITĖ
VIKTORAS RALYS
PETRĀS TUTINAS

Po koncerto — vaišės, atgaiva

Įėjimo auka — 5 dol., moksleiviams — 2.50 dol.

Jūratė Veblaitytė-Litchfield, Sutartinės ansamblio vadovė. Ansamblio koncertas bus balandžio 30 Kultūros Židiny. Nuotr. R. Kisieliaus